

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA DR-12

INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR
FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE
MAXIMUM 45 DE ANI

- depunere online -

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 - 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenției DR-12 - Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani, cu depunere on-line

Ghid aplicabil începând cu sesiunea 2026

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare intervenție PS 2023-2027, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului pentru finanțare, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.ro și www.madr.ro.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR-12 POSTAT PE SITE-UL www.afir.ro.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general consultați paginile de internet www.afir.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – *vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.*

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

CUPRINS

1. CAPITOLUL 1. PREVEDERI GENERALE.....	5
1.1. CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR- 12 – „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI” LA OBIECTIVELE PS 2023-2027	6
1.2. SCOPUL INTERVENȚIEI DR-12 „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI”	6
1.3. ÎNCADRAREA CERERII DE FINANȚARE ÎN COMPONENTA „SECTOR ZOOTEHNIC” SAU „ALTE SECTOARE”	7
2. CAPITOLUL 2 PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-12 – „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI”	9
2.1. CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE.....	9
2.2. CONDIȚII OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI	12
2.3. TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE	33
2.4. TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE	39
2.5. CRITERII DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI	44
Pentru această intervenție pragul de calitate prestabilit este de 45 puncte, atât pentru componenta SECTOR ZOOTEHNIC, cât și pentru componenta ALTE SECTOARE.	45
Sesiunea de depunere proiecte se organizează în două etape lunare stabilite prin nota de lansare.	45
2.5.1. CLARIFICĂRI PRINCIPII DE SELECȚIE	55
2.6. VALOAREA SPRIJINULUI PUBLIC NERAMBURSABIL.....	63
3. CAPITOLUL 3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI.....	64
3.1. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE	65
3.1.1. COMPLETAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE.....	66
3.1.2. DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE.....	68
3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE.....	72

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

3.2.	CONTRACTAREA FONDURILOR.....	77
3.3.	ACHIZIȚIILE.....	86
3.4.	PLATA.....	89
4.	CAPITOLUL 4 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE....	91
4.1.	DOCUMENTE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE.....	91
4.2.	DOCUMENTELE NECESARE CONTRACTARII FONDURILOR.....	99
4.3.	LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.RO	100
4.4.	REGULI PRIVIND TRANSPARENȚA SI PUBLICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI	102
4.5.	DICȚIONAR.....	104
4.6.	AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ.....	112

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

5.1.	Anexa 1 – Model Cerere de finanțare	www.afir.ro
5.2.	Anexa 2 – Model Contract de Finanțare DR-	12 www.afir.ro
5.3.	Anexa 3 - Lista cu UAT care se regăsesc în zonele montane (ZM), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013 utilizată pentru justificarea criteriul de selecție	www.afir.ro
5.4.	Anexa 4 – Fișa intervenției DR-	12 www.afir.ro
5.5.	Anexa 5 – Legislație	www.afir.ro
5.6.	Anexa 6 -Corelarea puterii masinii cu suprafata fermei pentru achizitionarea de masini agricole.....	www.afir.ro
5.7.	Anexa 7- Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în Accesarea PS 2023-2027.....	www.afir.ro
5.8.	Anexa 8 – Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa B/Anexa C).....	www.afir.ro
5.9.	Anexa 8.1 – Anexa B și Anexa C	www.afir.ro

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

5.10. **Anexa** **9** - ANEXA I la TFUE
..... www.afir.ro

5.11. **Anexa 10** – Lista pentru verificarea conformitatii platformelor individuale de depozitare a gunoiului de grajd..... www.afir.ro

5.12. **Anexa 11** - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat Delta Dunării (ITI)
.....www.afir.ro

5.13. **Anexa 12** - Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Anexa la Ordinul nr. 333/165/2021).....
..... www.afir.ro

5.14. **Anexa 13** - Lista UAT-urilor din Zonele cu Constrangeri Semnificative, Lista UAT-urilor din Zonele cu Constrangeri Specifice, Lista UAT-urilor din Zonele Normale..... www.afir.ro

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

CAPITOLUL 1. PREVEDERI GENERALE

AFIR în relația cu solicitanții și beneficiarii finanțării nerambursabile pentru accesarea intervenției DR 12 respectă principiile din Carta 1 drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, pe tot parcursul fluxului administrativ, respectiv încă de la depunerea Cererii de Finanțare (C.F.) până finalizarea proiectului, inclusiv monitorizarea acestuia.

Conform art. 7 al Hotărârii nr. 1570 din 28 Decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, solicitantul/ beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS PAC 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/ să depună proiect în vederea finanțării, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/angajamentului proiectului.

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind avizarea investiției propuse prin proiect precum și autorizarea finală a funcționării investiției, respectiv obținerea următoarelor documente: Proiect Tehnic, Autorizație de Construire, documente emise DSP, DSVSA, ANPM s.a., iar în situația neprezentării acestora la momentul finalizării investiției se va proceda la recuperarea sprijinului acordat.

Conform art. 8 al Hotărârii nr. 1570 din 28 Decembrie 2022, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor de către solicitant/beneficiar pentru obținerea sprijinului financiar, Autoritatea Contractantă nu va acorda niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.

Solicitanții sau beneficiarii finanțării nerambursabile în demersurile pentru accesarea/implementarea intervenției DR 12 au obligația respectării principiilor din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a Instrucțiunilor privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS PAC 2023-2027, anexă la ghid.

¹ pentru vizualizarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se va accesa următorul link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT>

Verificările din etapele: contractare, plată și monitorizare se vor realiza conform condițiilor precizate în ghidul și procedurile de verificare aplicabile sesiunii în care a fost depus și selectat proiectul.

1.1. CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR- 12 – „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI” LA OBIECTIVELE PS 2023-2027

Intervenția DR-12 „Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani”, denumită în continuare DR-12, se încadrează conform Regulamentului (UE) nr. 2115/2021, art. 73, alin. (4), art. 74 în tipul de intervenție „INVEST (73 - 74) Investiții, inclusiv investiții în irigații” având ca arie de aplicabilitate **întregul teritoriu național** și contribuie la atingerea obiectivelor specifice (O.S.):

- O.S.2 - „Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare”,
- O.S.4 - “Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile”,
- O.T.X. - “Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri”.

1.2. SCOPUL INTERVENȚIEI DR-12 „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI”

Această intervenție se adresează tinerilor fermieri instalați atât prin PS PAC cât și prin PNDR 2014-2022 inclusiv tranziție (conform art. 19, alin. (1) Reg. (UE) nr. 1305/2013) și a celor cu vârsta de maximum 45 de ani la momentul depunerii cererii de finanțare, în vederea consolidării fermelor acestora, a unui management eficient, în vederea creșterii viabilității fermelor.

Prin intermediul intervenției se urmărește:

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- sprijinirea investițiilor în vederea obținerii producției agricole primare, investițiilor în condiționare și/sau depozitare, procesării produselor agricole la nivelul fermei, ca o componentă secundară a proiectului de investiții, având ca scop creșterea valorii adăugate a propriilor produse agricole primare;
- încurajarea șefilor de exploatație instalați în calitate de tineri fermieri sau a fermieri cu vârsta de maximum 45 de ani, precum și a celor care au accesat SM 6.1 din PNDR 2014-2022 pentru facilitarea accesului la capital, consolidarea activităților exploatațiilor agricole, reînnoirea generațiilor în agricultură, reducând astfel exodul tinerilor către zonele urbane sau în afara granițelor, ceea ce va facilita consolidarea și creșterea competitivității exploatațiilor acestora.

Conform prevederilor PS 2023-2027, în cadrul acestei sesiuni vor beneficia de sprijin, prin alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă, exploatațiile (indiferent de tipologia lor) care se încadrează și prevăd investiții în componentele:

- sector zootehnic;
- alte sectoare.

1.3. ÎNCADRAREA CERERII DE FINANȚARE ÎN COMPONENTA „SECTOR ZOOTEHNIC” SAU „ALTE SECTOARE”

COMPONENTA: SECTOR ZOOTEHNIC

Încadrarea proiectelor de investiții în componenta „SECTOR ZOOTEHNIC” se va realiza în funcție de dimensiunea economică a exploatației exprimată în S.O., așa cum figurează exploatația solicitantului în IACS/ANSVSA/ANZ la momentul depunerii cererii de finanțare. Astfel, exploatațiile care dețin animale/păsări/albine (50%+ 1 din total S.O. al exploatației) și propun investiții în sectorul zootehnic, se încadrează în alocarea distinctă „SECTOR ZOOTEHNIC”. Este permisă efectuarea de investiții și pentru alte sectoare decât cel predominant, însă este obligatoriu să fie prevăzute prin proiect și investiții în sectorul zootehnic.

COMPONENTA: ALTE SECTOARE

Încadrarea proiectelor de investiții în componenta „ALTE SECTOARE” se va realiza în funcție de dimensiunea economică a exploatației exprimată în S.O., așa cum figurează exploatația solicitantului în IACS/ANSVSA/ANZ la momentul depunerii cererii de finanțare. Astfel, exploatațiile care dețin culturi vegetale (50%+ 1 din total S.O. al exploatației) și propun investiții în alte sectoare (în afară de cel zootehnic), se încadrează în alocarea distinctă

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

„ALTE SECTOARE”. Este permisă efectuarea de investiții și pentru alte sectoare decât cel predominant, însă este obligatoriu să fie prevăzute prin proiect și investiții în sectorul vegetal aferent încadrării.

Solicitantul poate depune proiect numai pe una dintre cele 2 componente: sector zootehnic sau alte sectoare.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

CAPITOLUL 2 PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-12 – „INVESTIȚII ÎN CONSOLIDAREA EXPLOATAȚIILOR TINERILOR FERMIERI INSTALAȚI ȘI A FERMIERILOR CU VÂRSTA DE MAXIMUM 45 DE ANI”

2.1. CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanții eligibili

Pentru a beneficia de sprijinul financiar nerambursabil acordat în baza art. 73, alin. (4), art. 74 din Reg. (UE) nr. 2115/2021 sunt eligibili fermierii care au calitatea de șefi ai exploatației agricole pentru care se solicită sprijin, cu excepția persoanelor fizice, și care se fac parte dintr-una dintre următoarele categorii:

- fermierii instalați care se încadrează în definiția “tinerilor fermieri”² conform alineatului (6) al art. 4 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, având vârsta de până la 40 de ani (înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare;
- fermierii instalați care au finalizat implementarea planului de afaceri în cadrul subMăsurii (sM) 6.1 din PNDR 2014-2022, așadar inclusiv tranziție (conform art.19 alin. (1) Reg. (UE) nr. 1305/2013), indiferent de vârsta de la momentul depunerii cererii de finanțare;
- fermierii instalați care au vârsta de până la 45 de ani (înainte de a împlini 46 de ani) la momentul depunerii cererii de finanțare.

Calitatea de șef de exploatație se aplică tuturor solicitanților DR 12 și implică exercitarea controlului efectiv asupra exploatației și deținerea de competențe profesionale în raport cu proiectul, în conformitate cu Fișa intervenției DR 12. **Nu sunt eligibile persoanele fizice pentru accesarea DR 12.**

Categoriile de solicitanți eligibili conform formei de organizare:

În cadrul intervenției DR-12 „Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani”, tânărul fermier trebuie să **acționeze în nume propriu**, să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul

² Această categorie de fermieri, inclusiv cei instalați prin sM 6.1 din PNDR 2014-2022, beneficiază de intensitatea sprijinului de 80% dacă sunt tineri fermieri instalați ca șefi de exploatație, cu vârsta de maximum 40 de ani și dețin competențe adecvate în domeniul proiectului (detaliere în secțiunea 2.6 „Intensitatea sprijinului”).

implementării proiectului și trebuie să desfășoare activități economice sub una dintre următoarele forme de organizare:

☑ **Persoană fizică înregistrată și autorizată** în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- ✓ individual și independent, ca persoană fizică autorizată (**PFA**);
- ✓ ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale (**II**);
- ✓ ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale (**IF**);

☑ **Persoana juridică română** unde un tânăr fermier în sensul art 4, alin. (6) al R. (UE) nr. 2115/2021 se instalează și exercită un control efectiv în ceea ce privește luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole organizată ca

- ✓ **Societate cu Răspundere Limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

În cazul persoanelor juridice controlul efectiv se dovedește prin:

- în cazul persoanelor juridice **cu un singur acționar**, exercitarea de către tânărul fermier a **calității de asociat unic și administrator** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

SAU

- în cazul persoanelor juridice **cu mai mulți acționari**, exercitarea de către tânărul fermier cumulativ a **calității de acționar /asociat majoritar** (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) **și administrator unic** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Calitatea de „fermier instalat” a solicitantului va fi verificată în baza de date IACS -APIA din care reiese și codul exploatației înregistrate pentru entitatea economică a solicitantului, precum și minimum o cerere unică de plată IACS - APIA.

La completarea Cererii de Finanțare, solicitantul va furniza informații privind grupul/grupurile din care face parte. Prin “grup” se înțelege societatea-mamă și toate filialele acesteia, informațiile vor include denumirea societății-mamă și codul de înregistrare în scopuri de TVA sau codul de identificare fiscală”.

Nu sunt eligibili solicitanții/beneficiarii care se află în stare de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară, insolvență sau faliment (Legea 85/2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari **pot depune proiecte** aferente intervențiilor de investiții derulate prin PS 2023-2027, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

-
- a) solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- b) solicitanții care respectă prevederile *Secțiunii a 2-a „Reguli privind intervențiile de investiții” aferente Hotărârii nr. 1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare.*

Conform acestui articol, în cadrul PS 2023-2027, sprijinul acordat **pentru proiectele de investiții se limitează la 1 proiect per intervenție**, dar nu mai mult de 2 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar sau 3 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar, dacă unul dintre acestea vizează intervenția DR-19 *”Investiții neproductive la nivel de fermă”*, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) îndeplinirea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;
- b) să nu facă obiectul dublei finanțări cu o altă intervenție finanțată din FEADR, FEAGA sau din alte fonduri publice;
- c) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, cu modificările și completările ulterioare în orice etapă de derulare a proiectului;
- d) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. Atât extrasul de cont, cât și contractul de credit menționează valoarea totală a cofinanțării private. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit și de angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. Verificările, în acest din urmă caz, se detaliază în procedurile de lucru și contractul de finanțare;
- e) în cazul aprobării mai multor cereri de finanțare/proiecte conform alin. (1)-(3), solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru toate proiectele;
- f) cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt efectuate cu respectarea rezonabilității costurilor.

Atenție! Verificarea îndeplinirii acestei condiții va include și verificarea acționarului majoritar, iar dacă acesta se regăsește în acționariatul altui solicitant/beneficiar care depune/are proiect în cadrul DR-12, proiectul devine neeligibil și constituie un indicator de avertizare privind

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

depunerea/derularea unui proiect în cadrul altei intervenții care implică finanțare din fonduri publice!

În situația retragerii unei cereri de finanțare, solicitantul nu mai poate redepona o altă cerere de finanțare pentru aceeași intervenție în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! La momentul încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu trebuie să fie în insolvență sau faliment. În cazul în care, în urma verificărilor făcute, acesta figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență cu dosar de insolvență/faliment pe rolul instanțelor de judecată, nu se contractează și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului.

2.2. CONDIȚII OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” – prescorare. În cazul supra-scorării, proiectul devine neconform, deci neeligibil.

Pentru justificarea condițiilor obligatorii specifice proiectului este necesar să prezentați odată cu Cererea de Finanțare toate informațiile concludente, iar documentele justificative vor susține aceste informații. Acolo unde este cazul (pentru investițiile cu construcții montaj), informațiile prezentate în Cererea de finanțare și documentele justificative ce o însoțesc, vor fi corelate cu informațiile din Studiul de Fezabilitate.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusă de prevederile HG nr. 1570/2022.

Pentru a putea primi sprijin în cadrul intervenției DR-12, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele **condiții de eligibilitate**:

- ☒ **Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție**

Condiția de eligibilitate se verifică exclusiv la momentul depunerii Cererii de Finanțare în baza ANSVSA/ APIA/DSVSA/ANZ.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Se verifică în sistemul APIA/ ANSVSA/DSVSA/ANZ (după caz) dacă solicitantul a înregistrat exploatarea pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

Solicitanții acestei intervenții, înregistrați sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea intervenției DR 12, au obligația să dețină cod de exploatare agricolă atribuit pe forma de organizare a solicitantului și să înscrie **toate suprafețele agricole** care fac obiectul exploatarei, în APIA **și animalele** în ANSVSA/DSVSA/ANZ (după caz).

Atenție!

Dreptul de folosință al terenurilor trebuie să acopere atât **durata de execuție** a contractului de finanțare de **cât și perioada de monitorizare ex-post** de 5 ani, în conformitate cu prevederile HG nr. 1570/2022 cu modificările și completările ulterioare. Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și valabile la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

În cazul în care solicitantul deține animale care nu pot figura în APIA/ANSVSA/DSVSA/ANZ (după caz), acesta va demonstra existența acestora în cadrul exploatarei prin prezentarea **Adeverinței eliberate de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare (C.F.).

Condiția se verifică odată cu efectuarea verificărilor aferente îndeplinirii criteriului de eligibilitate privind dimensiunea economică minimă (SO).

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Evaluatorul AFIR verifică îndeplinirea condiției de eligibilitate prin realizarea de verificări în bazele de date de la APIA/ANSVSA/ANZ ȘI ONRC, în etapa de evaluare.

Se verifică în sistemul IACS APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatarea pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

☒ **Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO**

Solicitanții trebuie **să dețină** la momentul depunerii Cererii de Finanțare o exploatare agricolă (fermă) cu dimensiunea economică de minimum 12.000 € S.O.

Întreaga bază de producție (suprafețe, animale, pasări, familii de albine etc.) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/sau arendă/ concesiune sau alte documente de folosință în conformitate cu cele solicitate în secțiunea "DOCUMENTE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE" din prezentul ghid, se va înregistra în IACS - APIA .

Efectivele aferente bazei de producție zootehnice (inclusiv pasări, familii de albine, animale mici și necrotate etc.) și care nu se pot înregistra, **în mod justificat**, în IACS - APIA, se vor

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatașilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

confirma cu înscrisurile din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/DSVSA/ANZ/Circumscripția veterinară, înainte de depunerea C.F.

Solicitanții apicultori trebuie să facă dovada de deținere (în proprietate sau altă formă de folosință) a **vetrei stupinei**. Terenul care formează această vatră **nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA**, acesta nefiind considerat teren agricol în conformitate cu legislația în vigoare.

Pentru exploatațiile agricole care dețin animale mici și necrotaliat/păsari/albine – se prezintă **Adeverința eliberată de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care rezultă numărul acestora /al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Toate animalele deținute de solicitant trebuie să fie în proprietatea acestuia, nu sub altă formă de deținere.

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform Tabelului cu coeficienții SOC 2020 din cadrul Cererii de Finanțare, după cum urmează:

Pe baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în IACS - APIA stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de Finanțare și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA și/sau ANZ (ANZ doar pentru familiile de albine, respectiv vatra stupinei) sau Circumscripția veterinară (doar pentru păsări și animale mici necrotaliat care nu se înscriu în ANSVSA) efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de Finanțare/Pașapoartelor emise de ANZ, ținând cont de Nota explicativă a RICA din subsolul Tabelului SOC 2020 din Cererea de Finanțare, după caz.

Urmare a implementării proiectului, inclusiv în situația implementării etapizate (cum e cazul spațiilor protejate care sunt date în funcțiune etapizat), exploatarea agricolă a beneficiarului poate crește fără restricții, peste dimensiunea economică de minimum 12.000 S.O. dovedită la depunerea C.F.

În cazul unei ferme mixte³, indiferent de speciile de animale deținute la nivelul exploatației, în situația deținerii de teren agricol, investițiile în componenta vegetală pentru achiziția simplă de utilaje și echipamente agricole **vor fi eligibile, atât pentru asigurarea bazei furajere**, cât și pentru celelalte suprafețe cu culturi agricole.

Pentru înscrierile în IACS din anul depunerii C.F., în cazul în care solicitantul nu se regăsește în IACS cu suprafața de teren menționată în tabelul cu S.O. din C.F. sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, evaluatorul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în sistemul APIA cu suprafața declarată în Cererea de Finanțare. Dacă

³ Definițiile pentru fermă mixtă, vegetală și zootehnic, în accepțiunea acestui Ghid al Solicitantului, se regăsesc în secțiunea 4.5 - DICȚIONAR

În urma verificărilor efectuate de AFIR prin consultarea sistemului informatic al APIA rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul Coeficienților de producție standard, în urma solicitării de informații suplimentare în procesul de evaluare a proiectului.

Atenție!

Pentru această intervenție vor fi utilizate valorile validate ale coeficienților standard SOC 2020.

Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din Cererea de Finanțare, se va face cu toate activele exploatației (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatația.

În ceea ce privește exploatațiile zootehnice existente la momentul depunerii Cererii de Finanțare, evaluatorul AFIR trebuie să regăsească în baza de date ANSVSA/DSVSA/ANZ, după caz, animalele deținute în exploatație la momentul depunerii C.F. În caz contrar, proiectul devine neeligibil. Excepția de la regulă o reprezintă fermele zootehnice autorizate care, la momentul depunerii C.F. nu sunt populate, din motive obiective, independente de voința solicitantului, caz în care se vor depune documentele justificative pentru starea de fapt precum și perioada menținerii acestora, precum și Autorizația ANSVSA/DSVSA de funcționare.

Verificarea numărului de animale și a suprafețelor agricole se face de către evaluatorul AFIR prin consultarea sistemelor informatice ale ANSVSA/APIA-IACS/ANZ (doar pentru familiile de albine, respectiv vatra stupinei)/Circumscripția veterinară (doar pentru păsări și animale mici necrotaliat care nu se înscriu în ANSVA).

Pentru o investiție nouă în zootehnie, **în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții specifice și clădiri din componența fermei**, nu se verifică în IACS - APIA terenul aferent acestor obiective, iar calculul dimensiunii exploatației vegetale în acest caz se va realiza strict în baza terenurilor agricole și a culturilor aferente înregistrate în baza de date APIA-IACS.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 S.O. stabilit prin condițiile de eligibilitate, însă nu există limitări în creșterea dimensiunii economice a exploatației (dovedită la depunerea Cererii de Finanțare) cu care a solicitat sprijinul, după implementarea proiectului. Totodată, este permisă dezvoltarea exploatației și pe alt sector/ramură a activității agricole față de cel/cea predominant/ă la momentul depunerii

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Cererii de Finanțare, însă solicitantul trebuie să țină cont că deținerea de competențe profesionale în domeniul proiectului reprezintă condiție de eligibilitate și trebuie menținută pe toată perioada implementării și monitorizării proiectului.

Pentru exploatațiile care **vizează creșterea animalelor**, solicitanții trebuie să dețină în exploatarea agricolă **construcții zootehnice** pentru creșterea animalelor și a păsărilor însoțite de **documentația doveditoare pentru deținerea în proprietate sau folosință**.

☒ **Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice**

La depunerea C.F. se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv sau în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (dacă este cazul) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare, (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor, întreținerea culturilor și plantațiilor pomicole, avize, cheltuieli administrative, întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie). Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate /efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante. De asemenea, prevederile de mai sus se aplică și în cazul solicitanților care au avut cheltuieli din exploatare dar și venituri doar din plantații pomicole aflate în primul an de la intrarea pe rod (demonstrate și prin declarația expertului contabil și proces verbal pentru recepția plantației).

Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență), în conformitate cu legislația în vigoare, prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare, care poate fi negativ.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declarația de inactivitate (conform legii) depusă la Administrația Financiară în anul financiar anterior depunerii proiectului.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare.

Pentru solicitanții: Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Familiale și Întreprinderi Individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare anuale precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca de către expertul evaluator, din PATRIMVEN. În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a instituției, se va solicita beneficiarilor, prin intermediul informațiilor suplimentare, în etapa de evaluare a Cererii de finanțare, prezentarea documentelor.

(2) Indicatorii economico-financiar din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate, începând cu al doilea an de la data finalizării investiției.

Pentru proiectele care presupun înființare și/sau reconversie, valoarea indicatorilor economici se va încadra în limitele menționate în cadrul secțiunii economice, începând cu anul următor anului intrării pe rod pentru partea din exploatare supusă reconversiei/înființării plantații. Dacă proiectul propune mai multe specii pomicole și/sau sisteme de cultură diferite se va utiliza anul intrării pe rod cu valoarea numerică cea mai mare.

La depunerea cererii de finanțare, aceste condiții se verifică pe baza situațiilor financiare anuale descărcate din PATRIMVEN, anexelor economice încărcate de solicitant și a matricei de indicatori.

Pentru completarea Anexelor B/C se va ține cont de mențiunile Anexei 8 la prezentul ghid.

Atenție!

În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte, trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiar, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente celui depus prin PS 2023-2027 nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

☒ **Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatareilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul contractării.

În etapa de depunere a cererii de finanțare, criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnarea electronică a cererii de finanțare și în baza corelării informațiilor din bugetul indicativ rezultat în urma evaluării.

În etapa de contractare criteriul se consideră îndeplinit prin dovedirea asigurării cofinanțării de către solicitant prin depunerea documentelor care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documente de la bancă/trezorerie, se vor depune în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

- ☒ **Solicitantul trebuie să dețină calitatea de șef al exploatației (să exercite controlul asupra exploatației) și să demonstreze deținerea de competențe profesionale în raport cu proiectul**

Încadrarea solicitantului în definiția tânărului fermier se face cu respectarea condițiilor din Fișa intervenției DR 12, astfel:

a) Condiția privind competențele adecvate

Sunt **eligibili** solicitanții care au absolvit **minimum 8 clase** și care dețin **competențe în raport cu proiectul**, precum:

- competențe dobândite prin participarea la **programe de inițiere** care presupun un număr de ore **sub numărul de ore aferent Nivelului I⁴** de calificare profesională
- sau**
- **experiență practică în activitate agricolă** de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole.

Solicitanții justifică îndeplinirea condiției de eligibilitate prin orice document care atestă pregătirea profesională superioară minimului eligibil mai-sus prezentat, precum:

⁴ Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 180 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016

- **evaluarea în cadrul unui centru autorizat** de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale de minimum Nivel I de calificare, ca urmare a experienței profesionale⁵

sau

- **formare profesională prin studii/ cursuri de calificare** realizate de furnizori de formare profesională autorizați conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională

sau

- studii **medii/superioare**⁶;

Pentru eligibilitatea solicitantului, la momentul depunerii cererii de finanțare este obligatoriu să prezinte diploma SAU documentul justificativ a ultimei forme de învățământ absolvite (**minimum 8 clase**). Prin document justificativ se înțelege orice document legal valabil, inclusiv adeverință de absolvire sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională autorizate conform legislației în vigoare care cuprinde această informație.

Pentru a îndeplini condiția de eligibilitate privind formarea profesională, documentele se depun la Cererea de Finanțare. Sunt acceptate certificate de formare profesională/ calificare/instruire, sub Nivelul I de calificare (360 de ore, respectiv 180 de ore - ținând cont de cele explicitate în nota de subsol) eliberate atât de formatori autorizați, potrivit legislației în vigoare și certificatele de calificare eliberate de ANCA, respectiv DAJ, precum și certificatele de competențe profesionale.

În cazul certificatelor de competențe profesionale, acolo unde nu se poate stabili nivelul de calificare, în cadrul procesului de evaluare, se vor solicita clarificări Autorității Naționale pentru calificări (ANC).

Solicitantul trebuie să prezinte la momentul depunerii Cererii de Finanțare documentul care dovedește formarea sau deținerea competențelor profesionale în raport cu proiectul (diplomă/certificat de absolvire).

În cazul persoanelor juridice cu mai mulți acționari/asociați persoane fizice tineri fermieri care cumulativ îndeplinesc condiția de tânăr fermier, cerința privind formarea sau competențele adecvate trebuie îndeplinită de către persoana fizică tânăr fermier care are calitatea de **acționar sau asociat majoritar** (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) **și de administrator unic.**

Solicitanții care dețin experiență practică în activitatea agricolă desfășurată pe teritorii României și figurează în REGES, trebuie să atașeze documente doveditoare emise de

⁵ În cazul solicitanților care dețin certificate de competențe profesionale (obținute în urma procesului de evaluare și certificare a experienței profesionale) pentru calificarea de Lucrător în cultura plantelor cod NC 6111.1.1, nivelul de calificare asociat este Nivelul II.

⁶ studiile superioare se referă și la studiile postuniversitare (masterale, doctorale);

angajator/ angajatori, din care să reiasă că au ocupat un post în raport cu proiectul într-o exploatație cu profil agricol, pe o perioadă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani (experiența practică de 12 luni poate fi și cumulativă, desfășurată în cadrul mai multor exploatații cu profil agricol), astfel încât să certifice experiența practică în activitatea agricolă. Conținutul documentelor doveditoare se va verifica de către experții AFIR prin consultarea REGES.

Solicitanții care dețin experiență practică în activitatea agricolă desfășurată în afara granițelor țării, trebuie să atașeze documente din care să reiasă că au ocupat un post în raport cu proiectul într-o exploatație cu profil agricol, pe o perioadă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani (experiența practică de 12 luni poate fi și cumulativă, desfășurată în cadrul mai multor exploatații cu profil agricol). Aceste documente oficiale trebuie să fie însoțite de traducere legalizată care să facă dovada raporturilor de muncă de tipul: contract individual de muncă/ certificat de angajare, ori o dovadă privind desfășurarea unei activități independente/ raport de muncă sau alt document eliberat de angajator, în conformitate cu actele în vigoare ale aceluia stat.

În cazul solicitanților care nu se regăsesc în REGES, precum și a celor care nu pot prezenta documentele doveditoare pentru experiență practică în raport cu proiectul în afara granițelor țării, se poate prezenta un certificat de recunoaștere a competențelor, emis de ANC, pe baza experienței dobândite.

Solicitanții care au încasat ultima tranșă de plată prin măsurile/intervențiile dedicate instalării tinerilor fermieri din PNDR sau PS 2023-2027 și au **demonstrat documentar deținerea de competențe adecvate în raport cu proiectul în relație cu AFIR NU** vor prezenta documente doveditoare pentru demonstrarea condiției de eligibilitate privind competențe profesionale în raport cu proiectul depus.

AFIR va efectua verificările în baza de date SPCDR, iar **dacă documentele doveditoare pentru deținerea de competențe adecvate, nu vizează domeniul proiectului depus pentru DR 12**, se vor solicita informații suplimentare pentru **depunerea documentației doveditoare de către solicitant** în procesul de evaluare.

b) Condiția privind calitatea de șef de exploatație

Sunt eligibili solicitanții care demonstrează calitatea de șef de exploatație și dețin controlul efectiv privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole, având calitatea de administrator și acționar unic/majoritar al entității economice prin care se solicită sprijin pentru DR 12.

În cazul persoanelor juridice controlul efectiv se dovedește prin:

- în cazul persoanelor juridice **cu un singur acționar**, exercitarea de către tânărul fermier a **calității de asociat unic și administrator** al unei societăți cu răspundere

limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;

SAU

➤ în cazul persoanelor juridice **cu mai mulți acționari**, exercitarea de către tânărul fermier cumulativ a **calității de acționar sau asociat majoritar** (deținerea a 50%+1 din acțiuni/ părți sociale) **și administrator unic** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care solicitantul nu îndeplinește oricare dintre criteriile de mai sus, condiția de eligibilitate nu este îndeplinită.

Îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate se demonstrează prin:

- *verificarea reprezentantului legal al solicitantului se realizează pe baza Codului Numeric Personal (CNP) din Cartea de Identitate;*

Solicitantul/beneficiarul acestei intervenții (reprezentantul legal desemnat al categoriei de solicitanți eligibili în relația cu AFIR), trebuie să fie șeful exploatației, adică să exercite controlul efectiv pe termen lung privind luarea deciziilor referitoare la gestionarea exploatației agricole, conform precizărilor din secțiunea categoriilor de solicitanți eligibili, conform formei de organizare.

Îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate se va demonstra pe baza documentelor atașate la cererea de finanțare, a copiei actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect, a Hotărârii Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează ca fermierul (beneficiarul DR 12) să reprezinte societatea, în urma verificării experților în baza de date a serviciului RECOM online al Oficiului Național al Registrului Comerțului, a însușirii obligațiilor asumate în Declarația F, a documentelor atașate pentru dovada formării sau a deținerii competențelor adecvate în raport cu proiectul, precum și ca urmare a verificărilor experților în bazele de date AFIR că solicitantul se regăsește în categoria solicitanților eligibili și nu se află în una din categoriile de solicitanți, restricționate de la finanțare.

☒ **Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabilă proiectului**

În cazul proiectelor care vizează **modernizarea** exploatațiilor agricole, prin lucrări de modernizare a unor obiective existente, condiția de eligibilitate se îndeplinește prin:

- a) prezentarea la momentul depunerii Cererii de Finanțare a documentelor doveditoare autorizării funcționării obiectivelor existente și functionale conform legislației naționale: DSP,

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

DSVSA, ANZ, Autoritatea competentă de mediu (autorizațiile de funcționare/ NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația emisă pentru unitățile care se autorizează/înregistrează /avizează conform legislației în vigoare), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect și ulterior);

b) depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele finale emise pentru investiție adică documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Pentru **investiții noi** (modernizarea exploatației agricole prin extinderea profilului), condiția de eligibilitate se îndeplinește la prima cerere de plată prin depunerea și verificarea Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele finale emise pentru investiție și anume documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Se corelează informațiile prezentate de către solicitant, cu Declarația F asumată la momentul depunerii Cererii de Finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/DSP/DSVSA/ANZ privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării Avizelor necesare implementării proiectului/documentelor finale doveditoare funcționării de la DSP, DSVSA, ANZ, Autoritatea competentă de mediu, la momentele precizate mai sus.

În cazul investițiilor în sectorul zootehnic, investiția legată de facilitățile de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală trebuie să fie în conformitate cu **Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole** și **Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole** aprobate prin Ordinul MADR nr. 333/165/2021 - (Anexa 12 la ghid).

Calcululele privind dimensionarea corectă a facilităților de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală se realizează prin aplicatia:

<https://apanoastra.ro/calculatoare/calculator-dimensionare-platforma-gunoi-de-grajd-pentru-intreaga-perioada-de-interdictie>

Excepție de la acest calcul fac beneficiarii cu contract de gestionare a gunoiului de grajd prin intermediul unei platforme comunale de gunoi de grajd aflată la o distanță rezonabilă (nu mai mult de 10 km distanța rutieră), pentru care se face dovada predării gunoiului de grajd prin

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

proces-verbale de predare-primire pentru cantitatea de gunoi de grajd generată la nivel de fermă, corelat cu frecvența predării.

Cantitatea de gunoi de grajd produsă se verifică aici:

<https://apanoastra.ro/calculatoare/calculator-pentru-cantitatea-de-gunoi-de-grajd-produsa>

În cazul investițiilor care vizează un efectiv de animale sub 100 UVM, solicitanții vor îndeplini prin investiția propusă elementele minime precizate în cadrul Anexei 14 – **Lista pentru verificarea conformității platformelor individuale de depozitare a gunoiului de grajd**, iar la ultima plată, se va solicita beneficiarilor, **documentul emis de DAJ** pentru verificarea conformității investiției legate de facilitățile (platforme) de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală cu cerințele Programului de acțiune împotriva poluării apelor cu nitrați.

Atenție!

Pentru investițiile propuse prin proiect se vor prezenta, după caz, la prima cerere de plată, următoarele documente necesare demonstrării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, conform angajamentului asumat prin Declarația F din Cererea de Finanțare și a Contractului de Finanțare asumat:

- 1. Document emis de DSP județeană.**
- 2. Document emis de DSVSA.**
- 3. Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu.**

AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină documentele mai sus menționate (Avize/Autorizații) la momentele precizate, aceștia având responsabilitatea demarării din timp a procedurilor de obținere, și de încadrare în termenele contractuale. În caz contrar, AFIR va utiliza de clauzele contractuale care pot conduce la rezilierea contractelor.

☒ **În cazul proiectelor care prevăd investiții în sectorul pomicol se vor avea în vedere condițiile de eligibilitate specifice sectorului în conformitate cu fișa intervenției dedicată sectorului pomicol cu excepția celei referitoare la dimensiunea economică**

A) În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Se verifică în cadrul Proiectului de înființare plantație (solicitat conform legislației specifice) și a cererii de finanțare dacă solicitantul și-a prevăzut cheltuieli cu materialul de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document de calitate și conformitate al furnizorului) va fi prezentat obligatoriu la depunerea Cererii de plată prin

care se solicită decontarea materialului săditor și se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Pentru îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate nu este necesară verificarea soiului/soiurilor propuse prin proiect în catalogul Catalogul soiurilor românești (ISTIS).

Atenție! Înainte de elaborarea proiectului de înființare se poate consulta ICDP Mărăcineni pentru a obține un aviz prealabil (informal) referitor la pretabilitatea speciei și a soiurilor alese de solicitant pe amplasamentul dorit. Acest aviz nu este necesar a fi prezentat la depunerea Cererii de finanțare, având ca scop informarea solicitantului, înainte de elaborarea documentelor necesare accesării fondurilor nerambursabile prin intervenția DR 12.

B) Pentru pepiniere, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Se verifică în cererea de finanțare la acest criteriu de eligibilitate dacă solicitantul își propune să producă material de înmulțire și material de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document oficial de certificare) va fi prezentat obligatoriu la depunerea ultimei Cereri de plată. Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Condiția nu se aplică proiectelor care nu vizează producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer.

(1) Pentru proiectele care vizează și înființarea sau modernizarea de pepiniere se vor respecta următoarele condiții: solicitanții au obligația ca în pepinierele pomicole să producă material de plantare fructifer inclus în sortimentul aprobat prin Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România și prin Cataloagele oficiale ale statelor membre UE și/ sau Registrul soiurilor din UE ([link - https://food.ec.europa.eu/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases-information-systems_en](https://food.ec.europa.eu/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases-information-systems_en)) care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer. Solicitantul depune la Cererea de finanțare documentul din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.

(2) Pentru producerea materialului de plantare fructifer se vor folosi următoarele categorii de material de înmulțire:

- portaltoi obținuți pe cale generativă din sămburi și semințe, proveniți din plantații semincere autorizate;
- portaltoi obținuți pe cale vegetativă (clone) din plantații mamă de butași, marcotiere autorizate sau din culturi de meristeme;
- altoi, prelevat sub formă de ramuri sau muguri, din plantații mamă autorizate.
- arbuști fructiferi obținuți pe cale vegetativă din drajoniere, stoloniere, plantații mamă de butași, marcotiere, culturi de meristeme.

(3) Materialul de înmulțire reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a pepinierii. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție.

Nu este obligatorie comasarea suprafețelor vizate prin proiecte depuse în sesiuni diferite și nici menținerea amplasamentelor pentru suprafețele înființate prin proiectele anterioare (se menține doar suprafața efectivă înființată prin acestea - ha). Pe perioada de desfășurare a contractului de finanțare, după primul ciclu de cultură, se poate schimba amplasamentul suprafeței ocupate cu materialul de înmulțire și/sau plantare, rezultată prin implementarea proiectului, dacă este necesar din punct de vedere tehnologic și menționat în cererea de finanțare.

C) Solicitantul trebuie să prezinte proiectul tehnic de înființare a plantației avizat în conformitate cu legislația națională;

Pentru proiectele care propun înființare și/sau reconversie se verifică dacă solicitantul a prezentat proiectul de înființare de exploatații pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Pentru proiectele care vizează înființarea de pepiniere și cultura de de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

În cazul **înființării și reconversiei plantațiilor pomicole**, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile definite de Legea pomiculturii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Investițiile în înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicole/pepinierelor reprezintă cheltuielile eligibile efectuate în vederea înființării/reconversiei unei plantații pomicole, inclusiv pepiniere pomicole și includ următoarele cheltuieli/operațiuni: achiziționare puieti, defrișare, lucrări de pregătire a terenului și plantare și materialele aferente, achiziționare și instalare sistem de irigații, sistem de susținere, sisteme de protecție antigrindină, antiploaie și insecte, împrejmuirea plantației, sisteme de supraveghere a plantației, solar, tunel, seră, macrotunele, documentații pentru studii de teren, avize, autorizații emise pentru înființare și/sau reconversie plantații pomicole, inclusiv pepiniere, fertilizare, realizarea puțului pentru

alimentarea cu apă a sistemului de irigații, realizarea rezervorului de apă tip lagună, realizare împrejmuire interioară puț și lagună, realizare platforme pietruite sau betonate necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare sau a sistemelor de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de echipamente necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare, sisteme de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de sisteme de iluminat livadă, achiziția de sisteme de răcire prin aspersie a plantelor, achiziția de sisteme de drenaj, achiziția de sisteme antiîngheț.

Specii eligibile pentru sprijin prin intervenția DR 12		
A. Pomi fructiferi		
Măr	Păr	Gutui
Prun	Cireș	Vișin
Cais	Piersic	Nectarin
Nuc	Migdal	Alun
Castan		
B. Arbuști fructiferi		
Coacăz negru	Coacăz roșu	Coacăz alb
Agriș	Zmeur de grădină	AFIN de cultură
Mur de grădină, Mur cu ghimpi sau fără	Măceș	Soc negru
Trandafir pentru petale	Lonicera caerulea L.	Corn
Scorușul negru (Aronia melanocarpa)	Cătină	Goji
C. Căpșun		
D. Dud		

Atenție! Pentru operațiunile dedicate sectorului pomicol, beneficiarii vor derula procedura de achiziție bunuri și servicii a AFIR pentru beneficiarii privați. În situația în care bunurile propuse spre achiziționare nu se regasesc în Baza de date de preturi, precum și pentru servicii, se vor atașa două oferte pentru categoriile de bunuri/servicii care depășesc valoarea de 15.000 EUR și o ofertă pentru categoriile de bunuri/servicii cu o valoare mai mică de 15.000 EUR, cu justificarea ofertei alese, menționată în devizele pe obiect.

Rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință postată pe pagina AFIR;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- prezentarea a două oferte, pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau PrintScreen – uri de pe site – urile furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul oferat, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afișat.

Durata până la intrarea pe rod a speciilor pomicole în funcție de sistemul de cultură			
SPECIA	Sistemul de cultură		
	Clasic	Intensiv	Superintensiv
	4	3	2
PĂR	5	4	3
GUTUI	5	4	3
PRUN	5	4	3
CIREȘ	5	4	3
VIȘIN	5	4	4
CAIS	5	4	3
PIERSIC+NECTARIN	4	3	3
NUC	8	6	6
MIGDAL	6	5	5
ALUN	6	5	4
CASTAN	8	7	6
CĂPȘUN	-	1	1
ZMEUR	-	1	1
MUR CU GHIMPI	-	2	2
MUR FĂRĂ GHIMPI	-	2	2
COACĂZ (NEGRU, ROȘU, ALB)	-	3	3
CĂTINA	5	4	3
AFIN	-	3	3
AGRIȘ	-	4	4
MĂCEȘ	5	4	4
LONICERA CAERULEA L.	-	6	5

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

CORN	5	5	4
ARONIA MELANOCARPA	4	4	3
SOC	4	4	4
TRANDAFIRUL PENTRU PETALE	-	4	4
GOJI– L. Barbarum*	-	2	2
GOJI– L. chinense*	-	2	2
DUD*	5	4	4

* estimările sunt din literatura de specialitate

Densitatea pomilor (pomi/ha) pe sisteme de cultură și grupe de specii				
Nr. crt.	Grupa de specii	Sistemul de cultură		
		Clasic	intensiv	superintensiv
1	Măr, Păr	Pana la 500*	501 – 1905	Peste 1905
2	Gutui	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
3	Prun, Cais	Pana la 500*	501 – 833	Peste 833
4	Cireș	Pana la 400*	401 – 1000	Peste 1000
5	Vișin, Piersic, Nectarin	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
6	Nuc	Pana la 100*	101 – 178	Peste 178
7	Alun	Pana la 400*	401 – 667	Peste 667
8	Castan comestibil	Pana la 100*	101 – 200	Peste 200
9	Afin, Coacăz negru, Agriș, Trandafir	-	2500 – 3333	Peste 3333
10	Zmeur	-	5000 – 6667	Peste 6667
11	Mur cu ghimpi	-	2000 – 2500	Peste 2500
12	Lonicera caerulea L.	-	1000 – 1667	Peste 1667
13	Măceș	Pana la 833*	834 – 1667	Peste 1667
14	Cătină, Soc	Pana la 667*	668 – 1250	Peste 1250
15	Aronia melanocarpa	Pana la 1000*	1001 – 1905	Peste 1905
16	Corn	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
17	Căpșun	-	Până la 37.000*	Peste 37000
18	Migdal	Până la 238*	239 – 400	Peste 400
19	Mur fără ghimpi	-	1250 – 1667	Peste 1667
20	Goji – L. Barbarum**	-	Pana la 2223	Peste 2223
21	Goji – L. chinense**	-	Pana la 1905	Peste 1905
22	Dud**	Pana la 333	334 - 500	Peste 500

*inclusiv limita max.

** estimările sunt din literatura de specialitate

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Pentru a demonstra îndeplinirea condițiilor obligatorii specifice proiectului este necesar să fie prezentate toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele relevante vor susține aceste informații.

Sprijinul va fi acordat doar pentru proiecte care nu intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (vor cuprinde doar acțiuni, investiții, operațiuni legate de produsele prezente în Anexa I la TFUE).

Produsele care sunt supuse procesării/condiționării/depozitării⁷ care fac obiectul studiului de fezabilitate trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE, iar investițiile/operațiunile vor **respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul sănătate publică, sanitar-veterinar, siguranță alimentară și mediu**. În acest sens, se verifică mențiunile documentelor emise de DSP și DSVSA județene, depuse la momentul contractării, dacă este cazul.

Pentru exploatațiile care vizează viticultura

În cazul **investițiilor în exploatații viticole**⁸, se va avea în vedere faptul că cheltuielile solicitate la plată de către solicitantul/beneficiarul DR 12 care sunt generate de investițiile sprijinite prin Programele Sectoriale finanțate prin FEAGA precum și cele generate de investițiile realizate în sectorul „struguri de masă” **sunt cheltuieli neeligibile**, în vederea asigurării demarcării investițiilor FEADR care vizează același sector, precum și a demarcării cu investițiile finanțate din FEAGA de mai jos.

În cazul exploatațiilor cu componentă viticolă care vizează strugurii de vin care au accesat/accesează intervențiile investiționale FEAGA din PS 2023-2027, va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, fiind avută în vedere asigurarea demarcării cu intervențiile FEAGA din PS 2023-2027. Elementele de demarcare se regăsesc în subsecțiunea 2.4.1. Nu sunt permise în SF acțiuni de reconversie/plantare, investiții în unități de procesare aferente sectorului viti-vinicol care au fost accesate/solicitate la plată prin FEAGA având în vedere demarcarea DR 12 (FEADR) cu IS-V-01, IS-V-02 și IS-V-07 (FEAGA) care finanțează aceste acțiuni. Astfel, pentru solicitanții care accesează intervenții FEAGA, cheltuielile propuse de solicitant în accesarea intervențiilor FEAGA care se suprapun cu cele FEADR vor fi neeligibile în cadrul DR 12.

⁷ Definițiile se regăsesc în secțiunea 4.5 - DICȚIONAR

⁸ Cele care vizează investițiile în crame sau plantații de struguri de masă, întrucât intervenția de restructurare – reconversie a plantațiilor viti-vinicole (FEAGA) nu conține acțiuni eligibile în cadrul DR 12 (cu excepția irigațiilor)

Astfel, în cazul în care se identifică o solicitare de finanțare prin PS 2023-2027, prin intervenția DR 12 și cererile de finanțare/ de plată a sprijinului primit prin intervențiile IS-V-01, IS-V-02 și IS-V-07, în intervalul dintre momentul depunerii cererii de finanțare și finalizarea proiectului, această cheltuială stabilită de solicitantul din sectorul vitivinicol, prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR, devine neeligibilă.

La acordarea tranșelor de plată aferente proiectului care includ cheltuieli din sectorul vitivinicol se va realiza verificarea acestor cheltuieli, iar în cazul în care există cheltuieli comune solicitate la plată pe proiectele depuse pe DR12 și sectorul vitivinicol, acestea vor fi neeligibile prin DR 12 și viceversa.

În cazul proiectelor care vizează acțiuni **de plantare și/sau defrișare**, la momentul **depunerii cererii de finanțare**, se va prezenta **autorizația de plantare/autorizația de defrișare (dacă este cazul)**, documente conform legii.

Atentie!

Lucrările aferente plantării/defrișării se vor efectua după obținerea autorizației de plantare și/sau defrișare.

➤ În cazul producătorilor de **semințe și material săditor**, la momentul depunerii Cererii de finanțare se va prezenta **autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate și a materialului săditor**, documente conform Legii nr. 266/2002, cu modificările și completările ulterioare.

➤ În cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu modernizări/ extinderi și în cazul terenurilor pe care se vor realiza proiecte ce presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

➤ În cazul în care, acțiunile prezentate (modernizări, construcții etc.), impun obținerea de la Agenția Națională de Protecție a Mediului, a Deciziei etapei de încadrare sau a Acordului de mediu (ca document final), este important ca solicitanții să inițieze demersurile la Autoritatea Competentă de Mediu (ex. ANPM/ARBDD) pentru obținerea acestuia încă de la depunerea cererii de finanțare, astfel încât aceștia să se încadreze în termenul de depunere a documentului final de mediu solicitat la depunerea primei cereri de plată.

☒ **În cazul proiectelor care propun procesare/condiționare/depozitare minim 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/condiționării/depozitării trebuie să provină din exploatarea proprie**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată.

Se vor verifica prognozele economice, cantitățile comercializate și veniturile obținute corelat cu capacitatea de procesare/depozitare.

ATENȚIE! Într-o proporție de până la 50% pot fi procesate și produse agricole care nu provin din propria exploatare.

Investițiile în facilități de păstrare temporară a produselor agricole ce urmează a fi supuse procesării (materia primă provenită de la terți de până la 50%) sau procesate reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificărilor efectuate de evaluatorul AFIR a informațiilor prezentate de către solicitant (în cererea de finanțare și anexele economice) și/sau cele din extrasul ANSVSA/DSVSA/ANZ, referitoare la capete animale ca sursă de materie primă, privind producția obținută la nivel de fermă, rețetele utilizate și producția obținută/cantitatea procesată.

În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE.

Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, sunt eligibile doar ca o **componentă secundară** a proiectului (din punct de vedere financiar).

☒ În cazul în care proiectul prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, doar ca o componentă secundară, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Reg (UE) nr. 2115/2021, după cum urmează:

☒ **Înființarea/extinderea sistemelor de irigații**

a) Investiția prevede contorizarea apei.

b) Sistemul de irigații propus prin proiect nu este alimentat dintr-un corp de apă a cărui stare a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă.

☒ **Modernizarea sistemelor de irigații**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatareilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

La nivelul proiectului, este demonstrat faptul că investiția prevede contorizarea apei și:

a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10%;

și

b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă, respectiv minimum 5%.

Condițiile aplicabile investițiilor eligibile în sisteme/ echipamente de irigații la nivel de fermă, conform art. 74 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, sunt:

- *Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul.*
- *Se acordă sprijin pentru o investiție în îmbunătățirea unei instalații de irigații existente sau a unui element al infrastructurii de irigații.*
- *Contorizarea apei, care permite măsurarea utilizării apei la nivelul investiției sprijinite, este realizată sau urmează să fie instalată ca parte din investiție.*
- *Se demonstrează economia realizată iar investiția asigură posibile economii de apă care reflectă parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente.*

Entitățile care dețin în prezent autorizația de gospodărire a apelor emisă de ANAR, îndeplinesc condițiile legate de starea corpului de apă și de conformare cu programul de măsuri ale planurilor de management ale bazinelor hidrografice, în concordanță cu art. 11 al Directivei Cadru Apă și conform cerințelor art. 74 al R (UE) 2115/2021.

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare (în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu prezentarea/justificarea solicitantului și a economiei realizate) și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată (conform investiției realizate și a documentelor justificative precizate în Instrucțiunile de plată - Anexă la Contractul de Finanțare).

În etapa de evaluare a Cererii de Finanțare, se verifică în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu mențiunile solicitantului legate de îndeplinirea punctelor a) și b) (după caz).

În ceea ce privește investițiile în sisteme de irigații, atât extindere, cât și modernizare, se efectuează verificarea riscului de dublă-finanțare prin accesarea altor forme de sprijin din fonduri publice pentru irigații.

ATENȚIE!

ANIF, prin filialele teritoriale, poate elibera copii ale autorizației de gospodărire a apelor pentru amenajările din administrare cu condiția prezentării următoarelor informații/documente:

- *solicitarea din partea beneficiarilor;*

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- *planul unde se va reabilita/ amenaja sistemul de irigații;*
- *date privind stațiile de pompare ce urmează a fi reabilitate/ înființate;*
- *putere și debit instalat pentru fiecare stație de pompare;*
- *tipul de echipamente de udare și numărul acestora pentru determinarea volumului de apă preluat din canalele Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare și sau contractat cu Administrația Națională „Apele Române”;*

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificărilor evaluatorului AFIR a avizelor emise de ANAR, ANIF, OUAİ corelate cu prezentarea/descrierea investiției din documentația tehnico-economică, investiția realizată și a economiei de apă estimat a fi realizată.

2.3. TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE

În cadrul intervenției DR-12 - *Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani* sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Investițiile aferente cheltuielilor neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de Plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și/sau necorporale**.

Investiții corporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- ✚ **Construcții (noi și/sau modernizări), inclusiv spații protejate pentru culturile agricole, cu dotările și utilitățile necesare desfășurării activității agricole și/sau facilitățile de condiționare și/sau depozitare a produselor agricole obținute la nivel de fermă a căror capacitate se va corela cu capacitatea de producție a fermei;**

Atenție! Investițiile în solarii vor trebui să îndeplinească următoarele cerințe minime:

- *Structura de susținere a foliei este din oțel galvanizat sau țevi din PVC;*
- *Se va utiliza folie tratată pentru a rezista la razele UV care are o durată de viață de cel puțin 4 ani;*
- *Solarul va fi prevăzut cu ferestre de aerisire: (pe laterale sau pe acoperiș), precum și cu uși sau panouri deschise la capete.*

Totodată, în cadrul proiectelor care vizează înființarea de sere și solarii, vor fi prevăzute obligatoriu sisteme de irigații!

- ✚ **Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole;**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ✚ **Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;**
- ✚ **Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul de fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar);**

Atenție! Condiția privind înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar) nu se aplică investițiilor în scopul depozitării, condiționării produselor agricole la nivel de fermă.

- ✚ **Achiziția, inclusiv prin leasing de utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă, inclusiv cele utilizate pentru obținerea bazei furajere) și echipamente performante, inclusiv cele pentru gestionarea/utilizarea îngrășămintelor și/sau a produselor de protecție a plantelor;**

Atenție! Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la depunerea ultimei tranșe de plată.

Pentru o dimensionare adecvată de către solicitanți a parcului de utilaje se recomandă consultarea Anexei 6 - Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR. Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în IACS APIA sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de Finanțare și a culturilor prognozate. Se va menționa în Cererea de Finanțare, pct. 6.7, dacă solicitantul deține alte utilaje agricole. La calculul puterii maxime cumulate a tuturor tractoarelor/combinelor din fermă nu vor fi luate în calcul tractoarele mai vechi de 8 ani și combinele mai vechi de 12 ani.

Atenție! În cazul deținerii unei exploatații mixte ce vizează și culturi cu flori, plante medicinale, aromatice și ornamentale, struguri de masă sau hamei, utilajele agricole achiziționate prin intervenția DR 12 vor fi utilizate exclusiv pentru culturile/plantațiile înființate prin intervenția DR 12 și nu vor putea fi utilizate pentru alte tipologii de culturi existente în cadrul exploatației mixte.

- ✚ **Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;**
- ✚ **Înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă, ca și componentă secundară;**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ✚ Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile, ca și componentă secundară;
- ✚ Utilajele și echipamente pentru producerea și/sau distribuirea furajelor ca hrană pentru animale din fermă;
- ✚ Utilizarea soluțiilor digitale pentru practicarea agriculturii de precizie;
- ✚ Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, doar ca o componentă secundară a proiectului;
- ✚ Investiții noi cât și modernizarea echipamentelor pentru irigații la nivel de fermă doar ca o componentă secundară a proiectului;
- ✚ Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu, fără ca solicitantul să aibă calitatea de prosumator;

Atenție! În ceea ce privește investițiile în producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator, cheltuieli generate de producerea, utilizarea și stocarea energiei din sursele regenerabile menționate sunt eligibile în condițiile în care energia produsă nu va fi introdusă în Sistemul Energetic Național (SEN). Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

✚ **Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară a proiectului), legate de:**

- îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
- achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
- investiții în economia circulară precum:
 - a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;
 - b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu.

Atenție!

Biomasa utilizată va proveni exclusiv din activitatea solicitantului.

-
- ✚ Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.

Investiții necorporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- ✚ Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- ✚ Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- ✚ Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- ✚ Marketingul produselor obținute, etc.

Cheltuielile aferente marketingului produselor obținute vor avea o valoare eligibilă de max. 5%.

Alte cheltuieli eligibile:

- ✚ Achiziționarea de sisteme audio/video de supraveghere, monitorizare și control a animalelor și a fluxurilor tehnologice din exploatarea zootehnică, sisteme de iluminat perimetral și/sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatarea zootehnice, stație meteo, cabină pază;
- ✚ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;
- ✚ Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
- ✚ Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
- ✚ Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatarea în acord cu art. 73, alin 5.

Legat de investițiile propuse prin proiect sunt eligibile **costurile generale** direct legate de acestea menționate în secțiunea 4.7 "Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală" din PS PAC 2023-2027.

✚ **Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului:**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatarea tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

1. Cheltuielile generale ale proiectului sunt costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate și sunt eligibile dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) respectă prevederile cap 4.7.3 din PS PAC 2023-2027;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PS PAC 2023-2027;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

2. Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile de mai sus și **sunt decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată** aferente proiectului.

Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect.

3. Costurile generale ale proiectului se defalcă pe subcapitole bugetare în cadrul bugetului indicativ al proiectului și trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

În cazul proiectelor care vizează înființarea/reconversia plantațiilor pomicole, valoarea prevăzută privind Proiectare, analiza sol, asistență tehnică, avizare proiect va fi inclusă în Bugetul indicativ în cadrul cap. 3.

De asemenea, cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea Contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistența pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în dosarul Cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

Atenție! Cheltuielile necesare implementării proiectelor care presupun lucrări tehnologice pregătitoare (ex. defrișare, desfundare, nivelare) și de înființare/ reconversie plantații pomicole realizate în cadrul DR 12, efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare, dar după depunerea Cererii de finanțare sunt eligibile și pot fi decontate după contractare. **Aceste cheltuieli vor fi realizate în conformitate cu cererea de finanțare și proiectul de plantare depus și nu pot fi decontate dacă proiectul nu este contractat.**

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023-2027 sau schemelor de ajutor, **trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus.

În conformitate cu Hotărârea nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, documentația de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) se întocmește în cazul intervențiilor la construcții existente, fără a fi vizată extinderea acestora, și are la bază expertiza tehnică a construcției/ construcțiilor existente.

În cazul lucrărilor de construcții pentru realizarea unui obiectiv nou de investiții, precum și în cazul unui obiectiv mixt de investiții, care cuprinde lucrări de construcții pentru realizarea unuia/ mai multor obiecte noi de investiții, precum și lucrări de intervenții asupra uneia/ mai multor construcții existente, inclusiv modernizare și extindere a unei clădiri existente, se întocmește Studiu de fezabilitate (SF), cu precizarea că, în cel de-al doilea caz (obiectiv mixt de investiții), studiul de fezabilitate va fi completat cu elementele specifice din documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, preluându-se, în cadrul documentației tehnice (SF), soluțiile tehnice și măsurile stabilite în expertiza tehnică a construcției existente, și, după caz, a auditului energetic. În funcție de situația vizată de cererea de finanțare, se va încărca una din cele două documentații tehnico-economice menționate mai sus.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

În vederea asigurării rezonabilității prețurilor trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- a)** încadrarea în limitele de prețuri din Baza de Date cu Prețuri de Referință aplicabilă utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din FEADR PS 2023 - 2027 disponibilă pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;
- b)** prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro sau, în cazul bunurilor, printscreen-uri de pe site-urile furnizorilor de bunuri cuprinzând informații despre furnizor, bunul ofertat, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afișat.
- c)** Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

Prețul unui serviciu/produs se consideră rezonabil dacă este mai mic sau egal cu:

- a) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert în baza de date cu prețuri de referință de la nivelul AFIR;
- b) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert pe internet;
- c) prețul unui serviciu/produs de același tip obținut de către expert prin solicitarea a cel puțin o ofertă de la o altă firmă decât cea prezentată de beneficiar;
- d) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert în cadrul unor achiziții similare efectuate în aceeași perioadă de către beneficiarii PS.

Pentru situațiile prezentate la punctele b), c) și d) prețul se consideră rezonabil dacă se situează într-o marjă de 10% față de prețul identificat de către expert.

În situația în care nu sunt identificate prețuri comparabile din sursele menționate mai sus, se va accepta valoarea estimată de beneficiar pe baza ofertelor prezentate la fundamentarea bugetului.

2.4. TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE

Atenție! Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Tipurile de cheltuieli neeligibile generale sunt cele prevăzute la art. 73 din Regulamentul (UE) 2021/2115 și în cap. 4.7 al PS PAC 2023-2027:

- ✚ Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- ✚ Cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția:
 - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor,
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare,
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversia plantațiilor de struguri de masă și plantațiilor de hamei a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, sunt eligibile de la data aprobării Planului Strategic (V 1.2) cu respectarea prevederilor art. 86, alin. 4, paragraful 3 din Reg. 2115/2021;
 - cheltuielilor cu activitățile pregătitoare pentru înființarea și funcționarea Grupurilor Operaționale PEI, a căror eligibilitate poate fi realizată după depunerea cererii de finanțare;
- ✚ Cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane, exceptând mijloacele de transport utilizate de echipa GAL, precum și a celor menționate în capitolul asistență tehnică;
- ✚ Cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ Cheltuielile comune care fac obiectul posibilei dublei finanțări prevăzute în intervențiile apicole și viticole sunt excluse de la finanțarea de către APIA și viceversa.
- ✚ Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- ✚ În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Tipurile de cheltuieli neeligibile specifice:

- ✚ Achiziția de terenuri și clădiri;
- ✚ Construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ Achiziția de cap tractor;
- ✚ Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ✚ Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- ✚ Achizițiile de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect;
- ✚ Achizițiile de mijloace de transport persoane/pentru uz personal;
- ✚ Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc;
- ✚ Cheltuielile generate prin accesarea investițiilor sprijinite prin Programele Sectoriale finanțate prin FEAGA;
- ✚ Cheltuielile generate de investițiile realizate în sectoarele hamei, struguri de masă, flori, plante medicinale, aromatice și ornamentale;
- ✚ Cheltuielile neeligibile generale aplicabile vor fi menționate în secțiunea 4.7 „Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală”.

2.4.1 Demarcarea intervenției DR 12 cu alte intervenții sau măsuri care pot finanța aceleași operațiuni

Evitarea dublei finanțări, în conformitate cu art. 22 (3) (a) (iii) din Reg. nr. 1060/2021, se va asigura atât ex-ante, cât și on-going prin verificări încrucișate, conform protocoalelor și schimburilor de informații efectuate între autoritățile responsabile (APIA/AFIR), pentru sectoarele vitivinicol și apicol, inclusiv cu intervențiile sectoriale din exercițiile financiare anterioare PS 2023-2027, adică PNS sau PNA cu sprijin din FEAGA.

2.4.1.1. Demarcarea cu intervențiile FEAGA

I. Demarcarea cu intervențiile sectoriale viti-vinicole din PS 2023-2027 cu finanțare din FEAGA

În ceea ce privește demarcarea dintre intervențiile IS-V-01, IS-V-02 și IS-V-07 finanțate din FEAGA și intervenția FEADR DR 12, asigurarea evitării dublei finanțări se realizează prin verificări ex-ante și în cursul implementării proiectului - pentru cheltuielile propuse de solicitant care contribuie la același obiectiv investițional legat de sectorul viti-vinicol, acestea se pot finanța doar dintr-un singur fond în cazul depunerii de cereri de finanțare pentru accesarea celor două tipuri de fonduri. În acest sens, demarcarea se realizează pe baza protocolului privind colaborarea interinstituțională în vederea verificării cererilor de finanțare depuse de solicitanții exploataților vitivinicole pentru a fi finanțate prin PS PAC 2023-2027, încheiat între cele două agenții de plăți, respectiv A.P.I.A și AFIR. Pentru evitarea dublei finanțări, se vor face verificări încrucișate prin schimbul de date în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, iar în cazul identificării de cheltuieli comune, acestea vor fi eligibile pentru finanțare din primul fond de finanțare (FEADR sau FEAGA) pentru care s-a depus cerere de finanțare sau, după caz, din primul fond în cadrul căruia solicitantul este selectat pentru finanțare/a primit decizie de finanțare a programului de investiții.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

II. Demarcarea cu intervențiile sectoriale apicole din PS 2023-2027 cu finanțare din FEAGA

În ceea ce privește asigurarea liniilor de demarcare FEAGA-FEADR dintre intervențiile sectoriale și cele de dezvoltare rurală dedicate sectorului apicol, acestea se realizează în conformitate cu prevederile art. 5 din Ordinul MADR nr. 105/2023.

Solicitanții intervențiilor apicole pot accesa simultan sprijin și prin intervenția DR-12 "Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani ", cu condiția ca acele cheltuieli propuse prin lista cheltuielilor stabilită de apicultor prin proiect să nu fi fost solicitate prin intervențiile apicole din perioada 2023-2027 și viceversa. Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin DR-12, iar lista cheltuielilor stabilită de apicultor prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR devine neeligibilă pentru cheltuielile decontate prin intervențiile apicole din perioada 2023-2027 pentru respectivul solicitant, acestea fiind eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 12.

Pentru evitarea dublei finanțări, se vor face verificări încrucișate prin schimbul de date în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, pe baza protocolului încheiat între APIA și AFIR privind colaborarea interinstituțională, în vederea verificării cererilor depuse de solicitanții intervențiilor apicole pentru a fi finanțate prin PS PAC 2023-2027.

Astfel, în cazul exploatațiilor cu componentă apicolă care au accesat/accesează intervențiile FEAGA din PS 2023-2027 dedicate sectorului apicol va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, viabilitatea afacerii, fiind avută în vedere asigurarea demarcării cu intervențiile FEAGA din PS 2023-2027. Nu sunt permise în Studiul de Fezabilitate (SF) acțiuni solicitate prin intervențiile FEAGA aferente sectorului apicol, respectiv IS-A-01, 02, 03, 04, 05, 06, 07 care finanțează aceste acțiuni. Astfel, pentru solicitanții care accesează intervenții FEAGA, cheltuielile propuse de solicitant în accesarea intervențiilor FEAGA care se suprapun cu cele FEADR vor fi neeligibile în cadrul DR 12. În cazul identificării de cheltuieli comune, acestea vor fi eligibile pentru finanțare din primul fond de finanțare (FEADR sau FEAGA) pentru care s-a depus cerere de finanțare sau, după caz, din primul fond în cadrul căruia solicitantul este selectat pentru finanțare/a primit decizie de finanțare a programului de investiții.

În cazul în care se identifică o solicitare de finanțare prin PS 2023-2027, prin intervenția DR 12 și cererile de finanțare/ de plată a sprijinului primit prin intervențiile IS-A-01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, în intervalul dintre momentul depunerii cererii de finanțare și finalizarea proiectului, această cheltuială stabilită de solicitantul din sectorul apicol, prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR, devine neeligibilă.

Și la acordarea tranșelor de plată, inclusiv ultima plată, aferente proiectului care includ cheltuieli din sectorul apicol se va realiza verificarea acestor cheltuieli, iar în cazul în care există cheltuieli comune solicitate la plată pe proiectele depuse pe DR12 și sectorul apicol, acestea vor fi neeligibile prin DR 12 și viceversa.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

2.4.1.2. Demarcarea cu intervențiile FEADR

Demarcarea intervenției DR 12 cu DR 30 se realizează ex-ante, în conformitate cu prevederile alin. (2), art. 24 din HG nr. 1570/2022, „Beneficiarii sprijinului pentru DR-30 pot depune proiecte de investiții pentru oricare dintre celelalte intervenții de investiții din cadrul PS 2023-2027, doar după acordarea celei de-a doua tranșe de plată.”

Demarcarea intervenției DR 12 cu intervențiile care vizează investiții în sectorul agro-alimentar cu finanțare din FEADR (DR 13, DR 14, DR 15, DR 16, DR 20) se realizează după cum urmează: solicitanții selectați pentru finanțare prin DR 13, DR 14, DR 15, DR 16 sau DR 20 nu mai sunt eligibili prin DR 12. Demarcarea cu DR 30 este asigurată prin eligibilitatea solicitantului și prevederile HG 1570/2022, precum și demarcarea cu DR 17 și DR 18 prin condițiile de eligibilitate specifice fișei intervenției DR 12 care nu finanțează strugurii de masă, hameiul, florile, plantele medicinale, aromatice și ornamentale, precum și cu DR 19 care finanțează activități neproductive – neeligibile prin DR 12. În ceea ce privește demarcarea cu intervențiile DR 22 și DR 23 dedicate procesării în sectorul agro-alimentar, pe componenta de procesare a produselor agricole, aceasta este asigurată pe baza cheltuielilor aferente investițiilor care fac obiectul proiectului. În cazul în care se vor regăsi în proiectul depus pentru DR 12 investiții care se regăsesc în alte proiecte selectate pentru finanțare pentru DR 22 sau DR 23 ale solicitantului, acestea vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 12 care vizează aceleași tipuri de investiții și viceversa.

Demarcarea intervenției DR 12 cu măsuri FEADR care permit achiziția de utilaje agricole:

- **submăsura 4.1 Investiții în exploatații agricole – pachet 4.1.1** aferentă PNDR 2014-2022 se realizează astfel: solicitantul care depune proiect pentru achiziții simple pentru investiții în sectorul legume și/sau zootehnie prin pachetul 4.1.1 nu mai poate aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj în cadrul Intervenției DR 12;
- **submăsura 4.1A** aferentă PNDR 2014-2022 se realizează astfel: solicitantul care depune proiect pentru achiziții de mașini/utilaje și echipamente pentru investiții în sectorul pomicol/pepinieră nu mai poate aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj în cadrul Intervenției DR 12;
- **intervenția DR 15** aferentă PS PAC 2023-2027 se realizează astfel: solicitantul care depune proiect pentru achiziții de utilaje și echipamente pentru investiții în sectorul pomicol/pepinieră nu mai poate aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj în cadrul Intervenției DR 12.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

În ceea ce privește demarcarea cu intervenția DR 25 prin care potențialii beneficiari pot accesa investiții privind modernizarea infrastructurii existente (din afara fermei, respectiv componenta intermediară între sursa de apă și echipamentul final pentru distribuirea apei la plante), iar prin intervenția DR 12, la nivelul fermei se asigură distribuția apei către plante fiind eligibilă achiziția echipamentelor de irigații, verificarea realizându-se cu privire la cheltuielile aferente acestor componente care fac obiectul unui proiect **DR 25**, acestea fiind eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 12 care vizează aceste tipuri de investiții.

Demarcarea cheltuielilor comune aferente investițiilor în energie regenerabilă din fonduri publice:

Se va verifica evitarea dublei finanțări cu *Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare obținerii energiei regenerabile*, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, precum și cu alte programe/scheme de ajutor pentru finanțarea investițiilor în energie regenerabilă, însă obligativitatea solicitanților, respectiv beneficiarilor DR 12 este de a nu avea calitatea de prosumator în cazul în care efectuează prin DR 12 investiții similare cu cele eligibile prin Schema mai sus menționată.

Pentru evitarea dublei finanțări, în cazul identificării unui alt proiect depus pentru finanțare pe scheme de ajutor de stat sau alte programe care vizează aceeași tipologie de sprijin, aparținând aceluiași solicitant (chiar dacă nu este prosumator) care prevede investiții în energie regenerabilă sau alte investiții finanțate prin alte programe în afara celor pentru care sunt prevederi dedicate, pentru același punct de lucru vizat de proiectul pe DR 12, se vor elimina din proiectul depus pe DR 12, cheltuielile aferente respectivei investiții.

Pentru orice altă intervenție cu sprijin din fonduri publice, care ar putea face obiectul dublei finanțări și care urmează a fi lansată după lansarea prezentei intervenții, se va asigura evitarea dublei finanțări. Astfel, un beneficiar de DR 12 care intenționează să acceseze și o altă intervenție din Pilonul I cât și celelalte intervenții pentru dezvoltare rurală sprijinite prin PNS 2023-2027 și programele naționale pe parcursul implementării și monitorizării DR 12, nu va beneficia de finanțare pentru aceleași cheltuieli.

2.5. CRITERII DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1570/28.12.2022 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic 2023-2027 (PS 2023-2027), aprobat prin Ordinul MADR 407/2023 și se aplică principiul concursului de proiecte, transpus printr-o procedură de selecție transparentă, bine documentată, nediscriminatorie, realizată pe baza criteriilor de selecție stabilite și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru această intervenție pragul de calitate prestabilit este de 45 puncte, atât pentru componenta SECTOR ZOOTEHNIC, cât și pentru componenta ALTE SECTOARE.

Sesiunea de depunere proiecte se organizează în doua etape lunare stabilite prin nota de lansare.

Pentru această intervenție, pentru ambele componente, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 75 de puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 45 puncte.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de Finanțare, acestea putând fi depuse în luna în care punctajul estimat este mai mare sau egal cu pragul de calitate respectiv.

IMPORTANT

Înainte de depunerea cererii de finanțare (CF), solicitantul trebuie să identifice, obiectiv, punctajul estimat (evaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește și să-l menționeze în Cererea de Finanțare secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a intervenției precum și să anexeze cererii de finanțare, documentele pe baza cărora se certifică îndeplinirea criteriilor de selecție, în acord cu detalierea de la secțiunea aferentă selecției.

Toate proiectele vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos, iar scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

I. COMPONENTA SECTOR ZOOTEHNIC (GRILĂ DE SELECȚIE APLICABILĂ)

Principii de selecție – DR 12 (componenta sector zootehnic)	Puncte max. 100
1. Principiul nivelului de calificare în domeniul proiectului	15 p.
C.S.Z. 1.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)	15 p.
În cadrul CSZ 1.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt), chiar dacă absolvenții nu dețin studii de licență în raport cu proiectul. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
C.S.Z. 1.2 Solicitantul prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (inclusiv fără diplomă de bacalaureat) / a unor studii posliceale / finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	10 p.
Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt) în domeniul/specializarea agricolă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați (inclusiv certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA, DAJ). În cadrul CSZ 1.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect (vegetal/zootehnic/mixt), chiar dacă absolvenții nu dețin studii de licență în raport cu proiectul. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare. În cazul exploatațiilor mixte, solicitantul poate deține competențe în oricare dintre activitățile desfășurate prin proiect. Punctajul celor două criterii de selecție (1.1 și 1.2) nu este cumulativ.	
2. Principiul apartenenței la structurile asociative	15 p.
C.S.Z. 2.1 Solicitantul este membru cooperador acționar într-o cooperativă agricolă care deține o unitate de procesare/de abatorizare	15 p.
Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperador acționar al unei cooperative agricole, înființate conform Legii nr. 566/2004*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.	

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Pentru a beneficia de punctaj la selecție în cadrul acestui criteriu, cooperativa din care face parte solicitantul trebuie să dețină: minimum o unitate de procesare sau de abatorizare**, sau ambele tipologii de unități și să furnizeze materie primă destinată activității zootehnice.

**Informațiile referitoare la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).*

*** Conform definițiilor din detalierea acestui principiu de selecție și din secțiunea „Definiții” aferente prezentului Ghid al Solicitantului.*

C.S.Z. 2.2 Solicitantul face parte dintr-o structură asociativă cu rol economic în calitate de: membru cooperador conform Legii nr. 1 din 2005/ membru cooperador acționar conform Legii nr. 566 din 2004/ membru al grupului sau organizației de producători.

10 p.

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este:

- membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF;
- membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.

**Informațiile referitoare la membrii cooperatori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).*

- membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atestă aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: <https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html>

C.S.Z. 2.3 Solicitantul face parte dintr-o structură asociativă cu rol economic în calitate de membru cooperador asociat într-o Cooperativă agricolă conform Legii nr. 566/2004

5 p.

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperador asociat al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004 dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă din care reiese calitatea acestuia de membru cooperador asociat.

Punctajul celor trei criterii de selecție (2.1, 2.2 și 2.3) nu este cumulativ.

3. Principiul deținerii în proprietate a exploatației	max. 25 p.
C.S.Z. 3.1 – Solicitantul își propune prin proiect extinderea clădirilor aferente unităților de producție zootehnice asupra cărora are drept de proprietate	20 p.
Punctajul se acordă pentru proiectele care propun investiții de extindere a unităților de producție aferente exploatației zootehnice sau pentru extinderea și modernizarea acestora. Nu este permisă simpla modernizare a clădirilor existente fără investiții în extindere, iar singura formă de deținere acceptată pentru îndeplinirea acestui criteriu este dreptul de proprietate, inclusiv pentru terenurile aferente clădirilor care fac obiectul extinderii.	
C.S.Z. 3.2 - Solicitantul deține în proprietate suprafețele de teren agricol aferente exploatației	max. 5 p.
În cazul solicitanților cu ferme mixte, având atât culturi vegetale cât și animale și/sau păsări, și/sau albine, se acordă punctaj doar pentru suprafețele de teren agricol pentru care solicitantul are documente de proprietate. În cazul solicitanților cu ferme zootehnice, care nu dețin în proprietate teren agricol nu se acordă punctaj. Astfel, punctajul se acordă pentru orice teren care are culturi înscrise în APIA (inclusiv cel care constituie vatra stupinei) doar dacă se poate cuantifica într-o dimensiune economică (S.O) conform datelor din APIA. Terenurile care nu se regăsesc în APIA, pentru care nu se poate stabili o dimensiune economică, nu se vor lua în calcul la acordarea punctajului, nefiind considerate terenuri agricole conform arhitecturii acestui criteriu de selecție. Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol din exploatație care este deținut în proprietate de către entitatea economică a solicitantului. Punctajul celor două criterii de selecție (3.1 și 3.2) este cumulativ.	
4. Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale	max. 15 p.
C.S.Z. 4.1 Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate în funcție de specificul activității desfășurate (minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului)	15 p.
Punctajul se acordă doar proiectelor care prevăd investiții în tehnologii noi și performante (ex. utilizarea Sistemului Global de Poziționare - GPS, a senzorilor, cât și a unor instrumente de management al informației - GIS, de software și aplicații digitale etc.). Confirmarea încadrării investiției pe specificul agriculturii de precizie/digitalizare se va face pe baza specificațiilor tehnice/ofertelor sau altor documente provenite de la producător/furnizor/dealer autorizat. Se va completa de către solicitant un deviz special	

dedicat care se regăsește în Cererea de Finanțare, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare.

5. Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului	max. 10 p.
--	-------------------

C.S.Z. 5.1 Deținerea asigurării asupra culturilor sau construcțiilor aferente procesului productiv sau animalelor aflate în exploatație	max. 10 p.
--	-------------------

Calcul pentru suprafețe vegetale: În cazul asigurărilor pentru suprafețe agricole și construcții aferente procesului productiv, punctajul se va acorda dacă solicitantul (exploatația agricolă) deține asigurare fie pe culturi, fie pe clădirile aferente procesului productiv al fermei astfel:

- proporțional în funcție de ponderea suprafețelor aferente culturilor agricole asigurate/ în total suprafețe agricole care fac obiectul proiectului

sau

- proporțional în funcție de ponderea spațiilor construite asigurate în raport cu totalul spațiilor construite aferente procesului productiv al fermei care fac obiectul proiectului.

Nu se vor lua în calcul suprafețele agricole care fac obiectul unor cerințe specifice necesare îndeplinirii anumitor condiționalități din cadrul PS PAC, prin care respectivele suprafețe nu pot fi cultivate și implicit nu pot fi asigurate.

Calcul pentru exploatație zootehnică: În cazul asigurărilor aferente exploatațiilor zootehnice punctajul se va acorda dacă solicitantul (exploatația) deține asigurare pentru animalele** existente în exploatație care se pot asigura (**peste 6 luni în cazul bovinelor). Punctajul se va acorda proporțional cu efectivele asigurate.

În cazul solicitanților cu ferme mixte, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi, fie pe animale, fie pe clădirile aferente fermei zootehnice.

În cazul în care are asigurate două sau toate trei obiectivele (animale/teren/clădiri), se va lua în calcul asigurarea cu acoperirea cea mai mare. Expertul evaluator verifică polițele prezentate de solicitant și va lua în considerare polița cu valoarea cea mai mare.

Atenție!

Asigurarea trebuie dovedită la depunerea CF prin documentul justificativ la zi de achitare integrală sau în rate/tranșe a poliței de asigurare. **Solicitantul se angajează să mențină asigurarea pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.**

6. Principiul prioritizării fermierilor care nu au beneficiat anterior de sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar	20 p.
---	--------------

C.S.Z. 6.1 Prioritizarea fermierilor care accesează pentru prima dată sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar	20 p.
---	--------------

În cadrul acestui criteriu de selecție, obțin punctaj la finanțare solicitanții care accesează pentru prima dată sprijin FEADR pentru investiții* în sectorul agro-alimentar (PNDR 2014-2022/PNS). În acest sens, solicitantul va depune la C.F. o declarație pe proprie răspundere

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

privind neaccesarea altor intervenții de investiții în sectorul agro-alimentar cu finanțare din FEADR, iar AFIR va verifica informațiile prin consultarea bazei de date SPCDR cu proiecte PNDR 2014-2022/PNS.

*Nu sunt măsuri/intervenții de investiții cele cu sprijin forfetar, respectiv SM 6.1 și DR 30.

Solicitantul se angajează să mențină respectarea tuturor criteriilor de selecție îndeplinite, pentru care a primit punctaj la finanțare, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.

II. COMPONENTA ALTE SECTOARE (GRILĂ DE SELECȚIE APLICABILĂ)

Toate proiectele vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos, iar scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Principii de selecție – DR 12 (componenta - alte sectoare)	Puncte max. 100
1. Principiul nivelului de calificare în domeniul proiectului	15 p.
C.S. 1.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt)	15 p.
În cadrul CS 1.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt), chiar dacă absolvenții nu dețin studii de licență în raport cu proiectul. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
C.S. 1.2 Solicitantul prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (inclusiv fără diplomă de bacalaureat) / a unor studii posliceale / finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	10 p.
Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt) în domeniul/specializarea agricol/ă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați (inclusiv certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA, DAJ). În cadrul CS 1.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect (vegetal/zootehnic/mixt), chiar dacă absolvenții nu dețin studii de licență în raport cu proiectul.	
Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

În cazul exploatațiilor mixte, solicitantul poate deține competențe în oricare dintre activitățile desfășurate prin proiect.

Punctajul celor două criterii de selecție (1.1 și 1.2) nu este cumulativ.

2. Principiul apartenenței la structurile asociative	15 p.
C. S. 2.1 Solicitantul este membru cooperador acționar într-o cooperativă agricolă care deține o unitate de procesare/de abatorizare	15 p.

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperador acționar al unei cooperative agricole, înființate conform Legii nr. 566/2004*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.

Pentru a beneficia de punctaj la selecție în cadrul acestui criteriu, cooperativa trebuie să dețină: minimum o unitate de procesare sau de abatorizare, sau ambele tipologii de unități.

**Informațiile referitoare la membrii cooperadori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).*

C.S. 2.2 Solicitantul face parte dintr-o structură asociativă cu rol economic în calitate de: membru cooperador conform Legii nr. 1 din 2005/ membru cooperador acționar conform Legii nr. 566 din 2004/ membru al grupului sau organizației de producători.	10 p.
---	--------------

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este:

- membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF;
- membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.

**Informațiile referitoare la membrii cooperadori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperadori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).*

- membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atesta aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: <https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html>

C.S. 2.3 Solicitantul face parte dintr-o structură asociativă cu rol economic în calitate de membru cooperador asociat într-o Cooperativă agricolă conform Legii nr. 566/2004	5 p.
--	-------------

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperador asociat al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004 dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă din care reiese calitatea acestuia de membru cooperador asociat.

Punctajul celor trei criterii de selecție (2.1, 2.2 și 2.3) nu este cumulativ.

3. Principiul deținerii în proprietate a exploatației	max. 25 p.
--	-------------------

C.S. 3.1 - Solicitantul deține în proprietate suprafețele de teren agricol aferente exploatației.	max. 25 p.
--	-------------------

În cazul solicitanților cu ferme mixte, având atât culturi vegetale cât și animale și/sau păsări, și/sau albine, se acordă punctaj doar pentru suprafețele de teren agricol pentru care solicitantul are documente de proprietate. În cazul solicitanților cu ferme zootehnice, care nu dețin în proprietate teren agricol nu se acordă punctaj.

Astfel, punctajul de acordă pentru orice teren care are culturi înscrise în APIA (inclusiv cel care constituie vatra stupinei) doar dacă se poate cuantifica într-o dimensiune economică (S.O) conform datelor din APIA. Terenurile care nu se regăsesc în APIA, pentru care nu se poate stabili o dimensiune economică, nu se vor lua în calcul la acordarea punctajului, nefiind considerate terenuri agricole conform arhitecturii acestui criteriu de selecție.

Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol din exploatație care este deținut în proprietate de către entitatea economică a solicitantului.

4. Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale	max. 15 p.
---	-------------------

C.S. 4.1 Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate în funcție de specificul activității desfășurate (minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului)	15 p.
--	--------------

Punctajul se acordă doar proiectelor care prevăd investiții în tehnologii noi și performante (ex. utilizarea Sistemului Global de Poziționare - GPS, a senzorilor, cât și a unor instrumente de management al informației - GIS, de software și aplicații digitale etc.).

Confirmarea încadrării investiției pe specificul agriculturii de precizie/digitalizare se va face pe baza specificațiilor tehnice/ofertelor sau altor documente provenite de la producător/furnizor/dealer autorizat. Se va completa de către solicitant un deviz special

dedicat care se regăsește în Cererea de Finanțare, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare.

5. Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului	max. 10 p.
C.S. 5.1 Deținerea asigurării asupra culturilor sau construcțiilor aferente procesului productiv sau animalelor aflate în exploatație	max. 10 p.
Calcul pentru suprafețe vegetale: În cazul asigurărilor pentru suprafețe agricole și construcții aferente procesului productiv, punctajul se va acorda dacă solicitantul (exploatația agricolă) deține asigurare fie pe culturi, fie pe clădirile aferente procesului productiv al fermei astfel: - proporțional în funcție de ponderea suprafețelor aferente culturilor agricole asigurate/ în total suprafețe agricole care fac obiectul proiectului sau - proporțional în funcție de ponderea spațiilor construite asigurate în raport cu totalul spațiilor construite aferente procesului productiv al fermei care fac obiectul proiectului. Nu se vor lua în calcul suprafețele agricole care fac obiectul unor cerințe specifice necesare îndeplinirii anumitor condiționalități din cadrul PS PAC, prin care respectivele suprafețe nu pot fi cultivate și implicit nu pot fi asigurate. Calcul pentru exploatație zootehnică: În cazul asigurărilor aferente exploatațiilor zootehnice punctajul se va acorda dacă solicitantul (exploatația) deține asigurare pentru animalele ** existente în exploatație care se pot asigura (**peste 6 luni în cazul bovinelor). Punctajul se va acorda proporțional cu efectivele asigurate. În cazul solicitanților cu ferme mixte, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi, fie pe animale fie pe clădirile aferente fermei zootehnice. În cazul în care are asigurate două sau toate trei obiectivele (animale/teren/clădiri), se va lua în calcul asigurarea cu acoperirea cea mai mare. Expertul evaluator verifică polițele prezentate de solicitant și va lua în considerare polița cu valoarea cea mai mare. Atenție!	

Asigurarea trebuie dovedita la depunerea CF prin documentul justificativ la zi de achitare integrală sau în rate/tranșe a poliței de asigurare. Solicitantul se angajează să mențină asigurarea pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.	
6. Principiul prioritizării fermierilor care nu au beneficiat anterior de sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar	20 p.
C.S. 6.1 Prioritizarea fermierilor care accesează pentru prima dată sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar	20 p.
În cadrul acestui criteriu de selecție, obțin punctaj la finanțare solicitanții care accesează pentru prima dată sprijin FEADR pentru investiții* în sectorul agro-alimentar (PNDR 2014-2022/PNS). În acest sens, solicitantul va depune la C.F. o declarație pe proprie răspundere privind neaccesarea altor intervenții de investiții în sectorul agro-alimentar cu finanțare din FEADR, iar AFIR va verifica informațiile prin consultarea bazei de date SPCDR cu proiecte PNDR 2014-2022/PNS. *Nu sunt măsuri/intervenții de investiții cele cu sprijin forfetar, respectiv sM 6.1 și DR 30.	
Solicitantul se angajează să mențină respectarea tuturor criteriilor de selecție îndeplinite, pentru care a primit punctaj la finanțare, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.	

Atenție! Punctajul estimat (evaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului și prin prezentarea de documente suport, așa cum se solicită în descrierea fiecărui criteriu.

Principii de selecție aplicabile componentei ZOOTEHNICE și componentei ALTE SECTOARE

P1. Principiul nivelului de calificare

Criteriul de selecție C.S. 1.1 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul a absolvit cu diplomă (licență/disertație/doctorat) studii superioare pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt), aceasta poate viza domeniul agricol, industrie alimentară, protecția mediului, inclusiv toate calificările care fac referință în titulatură sa fie în raport cu proiectul (ex. mecanică agricolă) potrivit legislației specifice în domeniu.
- solicitantul beneficiază de punctaj în cadrul C.S. 1.1 și în cazul în care acesta a absolvit masteratul pentru ramura agricolă vizată prin proiect, dar a absolvit o facultate care nu are legătură cu ramura vizată prin proiect (politehnică, științe sociale etc.).
- în cazul în care solicitantul are studii superioare al căror profil nu se încadrează în domeniul proiectului și din foaia matricolă/supliment rezultă că a studiat cel puțin 3 materii/discipline/competențe etc. ce au legătură cu ramura agricolă vizată prin proiect, acesta va fi punctat la C.S. 1.1.
- solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, iar studiile superioare sunt în raport cu proiectul în acord cu ramura de științe „*Ingineria resurselor vegetale și animale*” vizată prin proiect (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală și prezintă diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (diplomă licență, diplomă master-disertație, diplomă doctorat, etc.);
- sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare;
- în cazul în care solicitantul este absolvent al unei forme de învățământ superior (conform celor precizate anterior) care a absolvit în ultimele 12 luni, dar nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată și adeverința de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/supliment.

Din ramura de științe „Ingineria resurselor vegetale și animale” – se exclude specializarea peisagistică, piscicultură și acvacultură, domeniul de licență Inginerie forestieră, Silvicultură, biotehnologii.

Criteriul de selecție C.S. 1.2 se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul prezintă dovada absolvirii studiilor liceale pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului (vegetal/zootehnic/mixt) inclusiv fără a obține diplomă de Bacalaureat;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- solicitantul prezintă dovada urmării unui curs de calificare/instruire superior nivelului minim obligatoriu solicitat prin eligibilitate, pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.

Pentru demonstrarea criteriului de selecție și acordarea punctajului minim se va prezenta, pe lângă documentul care certifică absolvirea celor 8 clase, un act doveditor (diplomă, certificat de calificare) eliberat de un furnizor de formare profesională autorizat recunoscut conform legislației în vigoare prin care se certifică competențele profesionale (instruirea/ calificarea/ specializarea) - cel puțin nivelul I de calificare.

Cursurile de calificare de minimum Nivel I pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt) se pot dovedi cu un certificat de competențe profesionale* eliberat de un furnizor de formare profesională a adulților autorizat conform legislației în vigoare la momentul emiterii documentului.

sau

recunoașterea de către un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale de minimum Nivel I de calificare ca urmare a experienței profesionale.

* În cazul certificatelor de competențe profesionale, acolo unde nu se poate stabili nivelul de calificare, în cadrul procesului de evaluare, se vor solicita clarificări Autorității Naționale pentru Calificări (ANC).

Certificatele de competențe profesionale (obținute în urma procesului de evaluare și certificare a experienței profesionale) pentru calificarea de *Lucrator în cultura plantelor* cod NC 6111.1.1, au nivelul de calificare asociat cu Nivelul II.

Pentru acordarea de punctaj la criteriul de selecție 1.2 NU sunt acceptate și certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA, DAJ.

Informații privind tipurile de studii considerate ca aparținând ramurii agricole vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt) sunt prezentate la capitolul „4.4 Dicționar” din prezentul Ghid.

Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată în proiect.

În cazul exploatațiilor mixte, solicitantul poate deține competențe în oricare dintre activitățile desfășurate prin proiect.

P 2. Principiul apartenenței la structurile asociative

Criteriul de selecție C.S.Z. 2.1 este aplicabil doar componentei SECTOR ZOOTEHNIC și se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperador acționar al unei cooperative agricole, înființate conform Legii nr. 566/2004*, dacă se atestă această calitate prin

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.

Pentru a beneficia de punctaj la selecție în cadrul acestui criteriu, cooperativa din care face parte solicitantul trebuie să dețină: minimum o unitate de procesare sau de abatorizare**, sau ambele tipologii de unități și să furnizeze materie primă destinată activității zootehnice.

*Informațiile referitoare la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).

** Definiții aplicabile:

Procesarea (prelucrarea) produselor agricole, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare. În situația distinctă a prelucrării cărnii, procesarea se consideră a fi o activitate ulterioară tranșării și obținerii carcaselor, semicarcaselor, sferturilor de carcasă.

Condiționare sector zootehnic (abatorizare) reprezintă depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare; în accepțiunea prezentului ghid, condiționare în acest sector se consideră a fi și activitatea de sacrificare, tranșare și obținere a carcaselor, semicarcaselor, sferturilor de carcasă și păstrarea în regim termic specific pentru asigurarea conservării produselor agricole.

Criteriul de selecție C. S. 2.1 este aplicabil doar componentei ALTE SECTOARE și se consideră îndeplinit dacă solicitantul este membru cooperator acționar al unei cooperative agricole, înființate conform Legii nr. 566/2004*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă.

Pentru a beneficia de punctaj la selecție în cadrul acestui criteriu, cooperativa din care face parte solicitantul trebuie să dețină: minimum o unitate de procesare ** și să furnizeze materie primă destinată activității vegetale.

*Informațiile referitoare la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).

** Definiții aplicabile:

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Procesarea (prelucrarea) produselor agricole, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

Condiționarea - activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare.

Criteriul de selecție C.S. 2.2 se consideră îndeplinit dacă solicitantul face dovada apartenenței la o formă asociativă cu rol economic în calitate de:

- membru cooperator conform Legii nr. 1 din 2005
sau
- membru cooperator acționar conform Legii nr. 566 din 2004
sau
- membru al grupului sau organizației de producători.

Acesta prezintă:

- la depunerea Cererii de Finanțare – Adeverință emisă de forma asociativă cu rol economic privind calitatea sa în cadrul formei asociative și copie a statutului formei asociative al cărei membru este.
- la solicitarea ultimei plăți – Adeverință din partea formei asociative privind calitatea sa în cadrul respectivei forme asociative cu rol economic, alături de o copie la zi a statutului formei asociative al cărei membru cooperator este.

Criteriul de selecție C.S. 2.3 se consideră îndeplinit dacă solicitantul face dovada apartenenței în calitate de membru cooperator asociat al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004, dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă din care reiese calitatea acestuia de membru cooperator asociat.

Pentru demonstrarea calității de membru cooperator asociat, solicitantul prezintă:

- la depunerea Cererii de Finanțare – Adeverință emisă de forma asociativă cu rol economic (cooperativă,) privind calitatea de membru cooperator asociat în respectiva formă asociativă cu rol economic și statutul cooperativei agricole.
- la solicitarea ultimei plăți - Adeverință din partea formei asociative privind calitatea sa în cadrul respectivei forme asociative cu rol economic alături de o copie la zi a statutului formei asociative al cărei membru cooperator asociat este.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

P 3 Principiul deținerii în proprietate a exploatației:

Criteriul de selecție C.S.Z. 3.1 este aplicabil doar **componentei SECTOR ZOOTEHNIC** și de consideră îndeplinit doar dacă solicitantul își propune prin proiect extinderea clădirilor aferente unităților de producție zootehnice asupra cărora are drept de proprietate.

Punctajul se acordă pentru proiectele care propun investiții de extindere a unităților de producție aferente exploatației zootehnice sau pentru extinderea și modernizarea acestora. Nu este permisă simpla modernizare a clădirilor existente fără investiții în extindere, iar singurul drept de folosință acceptat pentru îndeplinirea acestui criteriu este dreptul de proprietate, inclusiv pentru terenurile aferente clădirilor care fac obiectul extinderii.

Criteriul de selecție C.S. 3.1 aplicabil componentei ALTE SECTOARE/ codificat C.S.Z. 3.2 în cazul componentei SECTOR ZOOTEHNIC se consideră îndeplinit dacă:

- solicitantul deține în proprietatea forme de organizare prin care accesează sprijinul (PFA, ÎI, ÎF, SRL), suprafețe de teren agricol aferente exploatației.
- solicitanții constituiți în baza OUG. 44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afecțiune de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației.

Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol din exploatație deținut în proprietate de către entitatea economică a solicitantului. Nu beneficiază de punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție solicitanții care nu dețin terenuri agricole (ex. exploatații zootehnice constituite numai din animale – fără terenuri aferente furajelor), deoarece calculul se realizează doar pentru terenurile agricole. Astfel, punctajul de acordă pentru orice teren care are culturi înscrise în APIA (inclusiv cel care constituie vatra stupinei) doar dacă se poate cuantifica într-o dimensiune economică (S.O) conform datelor din IACS - APIA. Terenurile care nu se regăsesc în APIA, pentru care nu se poate stabili o dimensiune economică, nu se vor lua în calcul la acordarea punctajului, nefiind considerate terenuri agricole conform arhitecturii acestui criteriu de selecție.

Suprafețele deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea acestui criteriu de selecție se vor menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului, fiind permisă posibilitatea extinderii exploatației ulterior depunerii CF și prin alte forme de deținere a terenurilor agricole.

P 4. Principiul promovării tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Criteriul de selecție C.S. 4.1 se consideră îndeplinit dacă prin proiect sunt prevăzute investiții în tehnici digitale aferente agriculturii de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate în funcție de specificul activității desfășurate, iar **valoarea alocată acestora reprezintă minimum 10 % din valoarea sprijinului**.

Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct**, va prezenta documentele aferente investițiilor în soluții digitale și va justifica includerea acestora la depunerea Cererii de Finanțare (implicit a Studiului de fezabilitate). În etapa de evaluare, se verifică în devizul de cheltuieli dacă valoarea investițiilor în agricultură de precizie reprezintă minimum 10% din valoarea eligibilă a proiectului și dacă informațiile sunt corelate cu justificarea tehnică depusă.

Agricultura de precizie reprezintă utilizarea unui sistem integrat de tehnologii digitale avansate în cadrul exploatației agricole, care includ, dar nu se limitează la senzori, drone, software de analiză a datelor, și sisteme GPS avansate integrate în utilaje sau echipamente agricole. Acest sistem permite colectarea, monitorizarea și interpretarea în timp real a datelor legate de teren, culturi, animale/păsări/albine și gestionarea resurselor agricole, în scopul optimizării producției și sustenabilității.

Nu sunt eligibile achizițiile izolate de dispozitive GPS, echipamente sau componente digitale care nu sunt integrate într-un sistem funcțional de agricultură de precizie.

GPS-ul sau alte soluții digitale trebuie să fie integrate și utilizate efectiv în procesele agricole, în cadrul unui sistem care poate include:

- ghidarea automată a utilajelor,
- cartografierea variabilității terenului,
- aplicarea variabilă a inputurilor (fertilizare, irigare, tratamente),
- monitorizarea și analiza datelor pentru decizii de management.

Sunt acceptate proiectele care demonstrează că tehnologiile digitale propuse conduc la optimizarea operațiunilor, inclusiv corelarea investiției în utilaje performante cu investiția în soluții digitale.

De exemplu, **un tractor dotat cu sistem GPS de autoghidare integrat** poate fi încadrat în categoria investițiilor în agricultură de precizie, întrucât utilajul dispune de tehnologii care optimizează lucrările agricole la nivelul exploatației. În acest caz, se ia în considerare **valoarea întregului utilaj agricol**, dacă acesta include dotările tehnice relevante.

Alte exemple (lista nu este exhaustivă):

Sisteme digitale integrate pentru managementul fermei

- Sisteme informatice de management al exploatației agricole (FMIS) pentru colectarea, prelucrarea, stocarea și analiza datelor.
- Platforme digitale integrate care permit monitorizarea operațiunilor agricole în timp real.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

-
- Soluții software pentru planificarea culturilor, managementul inputurilor și optimizarea proceselor agricole.

Sisteme automate de monitorizare și colectare a datelor

- Sisteme automate pentru colectarea și analiza datelor în timpul recoltării, condiționării, depozitării sau procesării.
- Senzori IoT (Internet of Things) și sisteme de telemetrie pentru monitorizarea solului, culturilor și utilajelor.
- Soluții inteligente pentru identificarea, monitorizarea și trasabilitatea produselor agricole.

Sisteme de Susținere a Deciziei (DSS)

- Sisteme DSS pentru gestionarea întregii ferme, integrate cu baze de date, senzori, drone și imagini satelitare.
- Platforme pentru cartografierea variabilității solului și elaborarea hărților de aplicare variabilă a inputurilor (VRA).
- Software pentru analiza imaginilor multispectrale/hiperspectrale în vederea optimizării intervențiilor.

Tehnologii GPS integrate în sistemele agricole (eligibile doar ca parte a unui sistem complet de agricultură de precizie)

- GPS integrat în sisteme de autoghidare pentru utilaje agricole.
- GPS pentru cartografierea terenurilor și hărți de producție integrate în platforme FMIS/DSS.
- GPS utilizat în sisteme de aplicare variabilă a fertilizanților, apei sau tratamentelor.

Utilaje inteligente, robotică și automatizare

- Roboți agricoli pentru monitorizare, întreținere sau lucrări specifice culturilor și creșterii animalelor.
- Tractoare autonome sau semi-autonome echipate cu sisteme integrate GPS, senzori și control automat.
- Echipamente robotizate și automatizate pentru gestionarea proceselor din ferme vegetale și zootehnice.

Sisteme avansate pentru aplicarea inputurilor

- Drone integrate în sistemul de management al fermei pentru aplicarea tratamentelor fitosanitare cu volum redus/ultra-reduce.
- Sisteme automate pentru fertilizare, irigare și protecția plantelor cu aplicare variabilă (VRA).
- Echipamente pentru monitorizarea și optimizarea consumului de resurse (apă, nutrienți, combustibili).

Sisteme de monitorizare a mediului și bunăstării animalelor

- Sisteme avansate de monitorizare a calității aerului, temperaturii, umidității și gazelor în ferme zootehnice.
- Platforme integrate pentru analiza condițiilor ambientale și ajustarea automată a parametrilor pentru bunăstarea animalelor.
- Sisteme automate pentru supravegherea comportamentului animalelor, consumul de hrană/apă și starea de sănătate.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Soluții software specializate

- Software avansat pentru gestionarea calității producției agricole.
- Aplicații IoT pentru monitorizarea culturilor, utilajelor și parametrilor de mediu.
- Software de prognoză fenologică (ex.: previzionarea înfloririi în sectorul apicol), integrat în sistemele de decizie ale fermei.

Investiții complementare orientate spre sustenabilitate (doar dacă fac parte dintr-un sistem integrat)

- Echipamente și utilaje cu consum redus de energie, integrate în platforme de monitorizare și optimizare a proceselor agricole.
- Sisteme de reducere a emisiilor de GES monitorizate și gestionate digital.

Lista de exemple nu este exhaustivă, orice alte elemente pot fi luate în considerare dacă acestea respectă definiția agriculturii de precizie.

P 5. Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului

Criteriul de selecție C.S. 5.1 se consideră îndeplinit dacă asigurarea culturilor și/sau construcțiilor aferente procesului productiv și/sau animalelor aflate în exploatare este dovedită la depunerea CF prin documentul justificativ de achitare integrală/partială a poliței de asigurare. La îndeplinirea criteriului de selecție se va ține cont de achitarea în termen a ratelor, în cazul unei polițe de asigurări care prevede plata în tranșe/rate.

Solicitantul se angajează să mențină îndeplinirea condiției privind asigurarea pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.

În ceea ce privește deținerea perdelelor de protecție agroforestiere, se va verifica prezenta acestora în sistemul IACS al APIA.

P 6. Solicitanți care nu au beneficiat anterior de sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar**

Criteriul de selecție C.S. 6.1 se consideră îndeplinit dacă solicitantul accesează pentru prima dată sprijin FEADR pentru investiții în sectorul agro-alimentar (PNDR 2014-2022/PNS). Acest criteriu se consideră îndeplinit chiar dacă solicitantul a accesat măsuri/intervenții de sprijin de tip forfetar (precum SM 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” sau DR 30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”), acesta nefiind considerate tipologii de sprijin investițional. În acest sens, solicitantul va depune la C.F. o declarație pe proprie răspundere privind neaccesarea altor intervenții de investiții în sectorul agro-alimentar cu finanțare din FEADR, iar AFIR va verifica informațiile prin consultarea bazei de date SPCDR cu proiecte PNDR 2014-2022/PNS. Măsurile/intervențiile de instalare a tânărilor fermieri sau cele de investiții neagricole nu sunt considerate sprijin pentru investiții în sectorul agroalimentar.

**** FEADR vizează doar PNDR 2014-2022 sau PNS.**

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatareilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Atenție! Criteriile de selecție pentru care nu se menționează explicit componenta cărora sunt destinate, se aplică ambelor componente: SECTOR ZOOTEHNIC ȘI ALTE SECTOARE.

2.6. VALOAREA SPRIJINULUI PUBLIC NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de implementare de maximum trei ani și nu va depăși 200.000 de euro/proiect.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile per proiect potrivit prevederilor fișei tehnice a intervenției DR 12 – „Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani” este de maximum:

 80% - din costurile eligibile pentru investițiile efectuate de tinerii fermieri în temeiul alin (4), art. 73 din R. (UE) 2115/2021: **care au vârsta de până la 40 ani (înainte de a împlini 41 de ani)** la momentul depunerii cererii de finanțare, dețin competențe profesionale în raport cu proiectul și sunt șefi ai exploatației.

 65% - din costurile eligibile în cazul celorlalte categorii de beneficiari.

Atenție!

1. La cofinanțarea publică acordată în procentul menționat mai sus trebuie să se adauge contribuția privată a solicitantului.

AFIR va realiza verificarea vârstei reprezentantului legal al solicitantului pe baza Codului Numeric Personal (CNP) din Cartea de Identitate în vederea acordării intensității sprijinului public nerambursabil.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

CAPITOLUL 3. Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor cu vârsta de maximum 45 de ani

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție! În conformitate art. 62 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și a HOTĂRÂRII nr. 1570 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, Art. 8, (1) în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru acordarea sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă, (2) Regulile detaliate avute în vedere la stabilirea condițiilor artificiale și modul de verificare a respectării de către solicitanți a prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 se cuprinde în cadrul Ghidului Solicitantului, procedurilor de lucru ale instituțiilor cu responsabilități în implementarea intervențiilor.

În acest sens, vă recomandăm să studiați Anexa 7 la Ghidul solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

Regulile general valabile sunt:

- nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervențiilor PS PAC 2023-2027;
- fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz);
- în situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul finanțat sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- în situația în care se identifica asociați/actionari/ administratori (ai solicitantului) care detin acțiuni în alte companii cu acționariat străin, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

3.1. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, în scopul monitorizării acestor investiții, punctul A6.4 dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare. Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în Anexa 11 la prezentul Ghid.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale specifice sau semnificative, precum și zone normale vor bifa, în scopul monitorizării investiției, indicatorii de realizare propuși din listele aferente Cererii de Finanțare, în conformitate cu Anexa 13 (cuprinzând cele trei liste cu UAT de încadrare în zonele respective)- „Lista UAT-urilor din Zonele cu Constrângeri Semnificative, Lista UAT din Zonele cu Constrângeri Specifice, Lista UAT din Zonele Normale”.

În cazul exploatațiilor mixte (din teritoriul ITI și Zona Montană), pentru a încadra proiectul pe sectorul vegetal/zootehnic se utilizează coeficienții S.O.C. (dacă componenta majoritară este formată din culturi agricole sau animale), iar după stabilirea tipului de exploatație, se utilizează referințele la ha / capete de animale/ familii de albine pentru încadrarea în tipul de zonă.

Atenție!

Solicitanții trebuie să completeze Anexa “Indicatori de realizare propuși prin proiect” cu maximă atenție și seriozitate, ținând totodată cont de faptul că indicatorii propuși prin proiect trebuie să fie în concordanță cu obiectivele și realizările prevăzute prin proiect, așa cum sunt descrise în Planul de afaceri / Documentele specifice atașate la Cererea de Finanțare.

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de Anexele Tehnice și administrative, conform listei documentelor care vor fi scanate și depuse numai on-line pe pagina de internet www.afir.ro.

Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.afir.ro.

3.1.1. COMPLETAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a cererii de finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, în scopul monitorizării acestor investiții, punctul dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare. Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în Anexa 11 la prezentul Ghid.

În Cererea de Finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un pdf care să fie încărcat ulterior.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate cererile de finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE!

Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui documente în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum cererile de finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Așadar, solicitanții pot depune cererea de finanțare **EXCLUSIV** prin utilizarea semnăturii electronice bazată pe certificat digital calificat.

De asemenea, aceștia pot depune documentele anexe întocmite în nume propriu aferente cererii de finanțare, semnate electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat (de ex. în cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în pdf și semna electronic fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități, acestea se vor scana).

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic fără listare, în cazul documentelor emise de alte instituții/entități acestea se vor scana.

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și respectiv, ale H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională, conform art. 10, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție majoritară.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată, sub formă de scrisoare de garanție bancară emisă de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României.

În cazul în care instituția financiară bancară care a emis scrisoarea de garanție nu mai poate desfășura activitatea specifică în domeniul emiterii de garanții bancare sau din alte motive de legalitate, anterior expirării duratei de execuție a contractului de finanțare, beneficiarul este obligat să prezinte altă scrisoare de garanție emisă în aceleași condiții, valabilă până la expirarea duratei de execuție a contractului de finanțare.

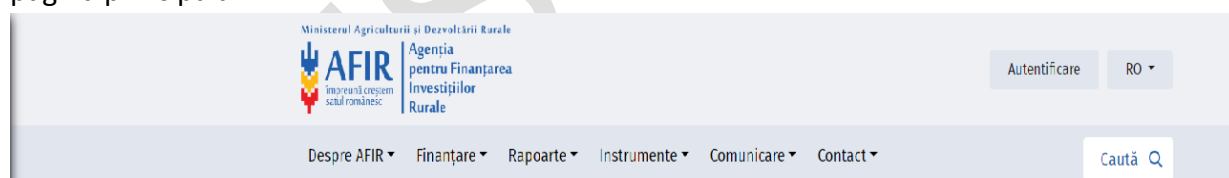
Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

3.1.2. DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune cereri de finanțare online solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

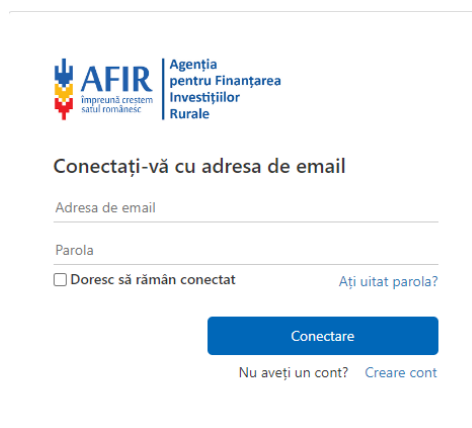

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

II. Creare cont si/sau autentificare

Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă obținute la crearea contului pe site urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesării aplicației privind depunerea de proiecte și gestionarii celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferent intervenției ce se dorește a fi accesată, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării cererii de finanțare în format pdf inteligent în vederea completării.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de Finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

-
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”-

În funcție de informațiile completate în cererea de finanțare privind amplasarea proiectului – Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare .

2. Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare

Se vor încărca documentele conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.

Formatul fișierelor scanate trebuie să fie *.pdf*, cu o rezoluție de minim 200 dpi.

Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din cererea de finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).

După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

Atenție!

La încărcarea online a proiectului solicitanții vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligatoriu pentru toate proiectele”. În caz contrar proiectul nu se va putea depune online.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.

Alocarea numărului de ordine al cererii de finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Ulterior depunerii, pentru solicitanți, vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum și funcționalități de afișare a istoricului acestuia.

Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiunile/tutorialele disponibile în format pdf/video.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes. După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare. Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de Finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare. În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.

Cererea de Finanțare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

Atenție!

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

Atenție!

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care ofera un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple/ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare poate fi retrasă în orice moment, însă nu se mai poate redeține în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea cererilor de finanțare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M și/sau înființare plantație/pepinieră pomicolă;

1. Încadrarea Cererii de finanțare în funcție de prescoring

Cererea de finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de finanțare;

Cererile de finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☒ verificarea eligibilității solicitantului;
- ☒ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☒ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☒ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate Cererii de finanțare.

Atenție! AFIR își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care se pot solicita informații suplimentare sunt următoarele:

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora;
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare.

Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și Instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ Instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista patru situații:

- ☒ proiectul este neeligibil;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☒ proiectul eligibil este neconform dacă are un punctaj $<$ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☒ proiectul este neconform dacă a fost încadrat greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă, aferente unei intervenții.

4. Selecția proiectelor

Stabilirea criteriilor de selecție, punctajelor de selecție, a pragului de calitate prestabilit, a pragului de calitate lunar și modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicite precum și alocarea sesiunii pentru fiecare intervenție sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prealabilă a

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Comitetului de Monitorizare pentru PS 2023 - 2027 și se aplică pentru sesiunile de proiecte organizate după data avizului Comitetului de Monitorizare pentru PS.

Pentru fiecare sesiune de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: intervalul de depunere a Cererilor de Finanțare, durata celor 2 etape lunare, alocarea sesiunii, alocarea aferentă fiecărei etape lunare, pragul de calitate prestabilit și pragul de calitate lunar, după caz modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate în ordinea de priorizare prestabilită în urma consultării Comitetului de Monitorizare, precum și modalitatea de informare a potențialilor beneficiari cu privire la lansarea sesiunii.

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în cererea de finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

ATENȚIE!

Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă aferente unei intervenții, vor fi declarate neconforme.

Astfel, proiectele care în mod eronat au avut punctaj estimat mai mare sau egal cu pragul de calitate sau au fost greșit încadrate pe alta intervenție/componentă sunt declarate neconforme și nefinanțate.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, după cum urmează:

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

(a) În cazul în care depunerea se încheie în prima etapă lunară, alocarea disponibilă pentru selecție reprezintă întreaga alocare a sesiunii de depunere;

(b) În cazul în care depunerea se încheie în a-II-a etapă lunară, alocarea disponibilă este următoarea:

1° pentru selecția aferentă primei etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere;

2° pentru selecția aferentă celei de-a doua etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere la care se adaugă alocarea neconsumată de la etapa lunară 1.

În situația în care etapa lunară de depunere se încheie în primele 5 zile, pentru facilitarea procesului de selecție, anterior Raportului de selecție lunar, se întocmește un Raport de selecție intermediar după evaluarea proiectelor în ordinea descrescătoare a punctajul estimat a căror valoare publică totală reprezintă 80% din alocarea disponibilă aferentă etapei.

În situația în care sesiunea de depunere parcurge cele două etape lunare, proiectele depuse în etapa 1 declarate eligibile fără finanțare vor intra în competiție cu proiectele din cea de-a doua etapă lunară, urmând a fi incluse în Raportul de Selecție lunar sau, după caz, intermediar, aferent etapei 2.

Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea aferentă fiecărei etape lunare, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în următoarea ordine a criteriilor de departajare:

- **Principiul finalizării implementării unui proiect FEADR de tipul „Sprijin pentru instalarea tânărului fermier”, anterior solicitării de sprijin prin DR 12;**
- **Valoarea eligibilă a proiectului, în sensul prioritizării proiectelor cu o valoare mai mică.**

După publicarea raportului de selecție intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de selecție intermediar/lunar pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

IMPORTANT !

Solicitanții pot depune o singură contestație cu privire la rezultatul evaluării după publicarea primului Raport de selecție în care proiectul este inclus. Orice a doua contestație depusă de același solicitant referitoare la un raport de selecție, precum și contestația depusă la un raport

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

de selecție ulterior primului raport în care a fost consemnat rezultatul evaluării vor fi considerate inadmisibile.

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

a) pentru contestațiile depuse aferent unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2), după caz. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere a proiectelor, după caz conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*, după caz.

Urmare publicării raportului de contestații intermediar/lunar, există posibilitatea întocmirii unui *Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile*, după caz, conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*.

În situația în care alocarea unei sesiuni a fost scoasă la licitație pe componente diferite ale aceleiași intervenții, fondurile neutilizate din cadrul unei componente după finalizarea întregului proces de selecție și contestații se utilizează pentru selectarea suplimentară a proiectelor eligibile fără finanțare în ordinea cronologică a etapelor lunare de depunere.

În contextul în care valoarea publică a proiectelor depuse/selectate în cadrul unei componente este mai mică decât alocarea sesiunii pe componenta respectivă, fondurile neutilizate sunt redistribuite către componenta supralicitată în următoarea ordine:

1. Componenta nr I – Zootehnică

2. Componenta nr. II – Alte sectoare

—

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.

Solicitanții pot să-și retragă în orice moment cererile de finanțare. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.2. CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru Finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare”.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maximum 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea *Notificării privind selectarea Cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor simple - montaj care presupun echipamente și montajul acestora)/CRFIR (cazul proiectelor cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj și/sau înființare plantație/pepinieră pomicolă) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și documentele originale emise de solicitant, convertite în PDF și semnate electronic, la depunerea proiectului).

2. Doc.15.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada co-finanțării private se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3.Doc. 15.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumire bancă/trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);

4. Doc.16.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5. Doc. 16.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, prin intermediul informațiilor suplimentare, la încheierea contractului de finanțare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

Pentru încheierea contractului de finanțare, reprezentantul legal trebuie să nu figureze cu sancțiuni economico-financiare înscrise în cazierul judiciar.

6. Doc. 17 Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eşalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar beneficiarul este sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc. 18 Proiectul tehnic, dacă este cazul, pentru proiectele cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj.

8. Doc. 19 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea de către AFIR a notificării privind selecția proiectului și înainte de semnarea contractului de finanțare.

Pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj și al proiectelor ce prevăd plantarea de specii perene agricole) de la semnarea contractului de finanțare.

ATENȚIE!

Agenția nu va încheia Contractul de finanțare și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului în situația în care beneficiarii nu prezintă documentele obligatorii în termenul precizat în Notificare sau dacă în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate online și documentele depuse pe suport de hârtie se vor constata neconcordanțe care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, sau neconcordanțe între rezultatul vizitei pe teren și cele din evaluarea documentară a cererii de finanțare sau dacă figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență cu dosar de insolvență/faliment pe rolul instanțelor de judecată sau în cazul în care se va constata că figurează înregistrați în registrul debitorilor AFIR, cu debite neachitate, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR.

Beneficiarii au obligația să achite integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere și să prezinte dovada achitării integrale a debitului față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul), până la semnarea contractului de finanțare.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Vizita pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează pentru Cererile de finanțare selectate, care vizează modernizarea unui punct de lucru, și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren se va realiza **pentru proiectele selectate la finanțare**, astfel:

- ☒ Pentru toate Cererile de Finanțare referitoare la **modernizări** (inclusiv dotări), extinderi, renovări; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, Șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.

În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de Finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail, contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta să îl semneze și să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea Contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din Cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine anexă la Contractul de finanțare.

Atenție!

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maximum 3 ani (36 de luni), în funcție de data semnării contractului, pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

și/sau adaptarea la standarde. **Durata de execuție a contractului** este de maximum **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care prevăd doar achiziții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Durata maximă de execuție a contractului de finanțare nu va depăși data de 31.12.2029 prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 2115/2021.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite conform prevederilor HG nr. 1570/2022**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților** prevăzute în Contractul de Finanțare, la valoarea nerambursabilă rămasă de plătit. Durata maximă de execuție de 24/36 luni prevăzută în contractul de finanțare poate fi prelungită cu acordul prealabil al AFIR, dacă la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit, după verificarea dovezii cofinanțării private pentru finalizarea investiției și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit. În cazul investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, prelungirea nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Prelungirea duratei maxime de execuție se poate realiza ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare, cu aplicarea penalităților, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, **se pot suspenda la cererea beneficiarului**, în situații de forță majoră sau în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale constatate. Pentru oricare dintre aceste situații, beneficiarul are obligația de a notifica Autoritatea Contractantă și de a fundamenta solicitarea de suspendare cu documente justificative.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA DURATA DE VALABILITATE ȘI DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Durata de valabilitate a Contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit intervențiilor PS 2023-2027, inclusiv prin schemele de ajutor de stat/de minimis, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și să nu modifice fundamental investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

IMPORTANT! Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv unei instituții de credit sau instituții financiare nebancare înregistrate în registrul special al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare, cu notificarea AFIR și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

Atenție! Beneficiarii finanțării nerambursabile obținută prin intervenția DR 12 din FEADR 2023-2027 au obligația respectării prevederilor din Ghidul de Utilizare a Elementelor de Identitate Vizuală, versiunea 3 și condițiilor specifice din Anexa II la Contractul de finanțare încheiat cu AFIR cu privire la asigurarea publicității și transparenței utilizării fondurilor europene raportat la valoarea sprijinului financiar acordat.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maximum 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau poate solicita acordarea avansului

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată, anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 alin. (4) al Regulamentului (UE) 2116/2021, din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare, prin aprobarea AFIR.

Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea Contractului de finanțare și numai după avizarea favorabilă a achiziției majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru beneficiarii care decid să efectueze cheltuieli înainte de semnarea Contractului de finanțare realizate, în conformitate cu cererea de finanțare și proiectul de plantare, după depunerea Cererii de finanțare în vederea înființării/reconversiei plantațiilor pomicole, se va acorda avans corelat cu valoare eligibilă a proiectului rămasă de executat, cu respectarea condițiilor privind acordarea avansului.

Pentru a beneficia de avans, beneficiarul este obligat să depună **o garanție** în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară, care **se depune odată cu Dosarul cererii de plată a avansului.**

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative, conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută contractul de finanțare.

Garanția aferentă avansului trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a contractului de finanțare.

În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului acordat, garanția poate fi eliberată. La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituția emitentă a garanției cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului și faptul că garanția poate fi eliberată.

Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanțare, precum și în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare,

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin executarea garanției, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.

Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat se face prin plată voluntară (5 zile lucrătoare), cât și prin executarea garanțiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi și penalități.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a Contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

ATENȚIE! AFIR efectuează plăți beneficiarilor, inclusiv plata avansului, în conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului sau la instituții de credit din România.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului (de ex. nu se vor accepta modificări și înlocuiri de clădiri, schimbarea locației și a obiectivelor).
- ✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitolle bugetare de cheltuieli eligibile.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

Atenție! Solicitățile de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

Important!

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027/schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PS 2023-2027 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în Contractul de Finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora. Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

În cazul constatării stării de insolvență/faliment a beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, AFIR va declanșa procedura de constatare nereguli, de constituire și recuperare a debitului, conform prevederilor Contractului de Finanțare și ale OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și înscrierea la masa credală cu titlurile de creanță emise anterior intrării în insolvență în termenele și condițiile stabilite conform Legii nr.85/2014 cu modificările și completările ulterioare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3. ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea Contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Avizarea dosarelor de achiziții se va realiza ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții aplicabil la momentul demarării procedurii de achiziție de către beneficiar și Instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.

Atenție! Trebuie să aveți în vedere ca derularea/finalizarea, **inclusiv avizarea din partea AFIR** a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, studii teren, întocmirea Studiilor de fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, se pot adjudeca prin atribuire directă.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS postat pe site-ul AFIR

Atenție!

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Alegerea tipului de procedură se stabilește în funcție de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de același tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au CPV-uri diferite, ceea ce înseamnă că tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitată la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobilier, componente IT) și se poate folosi într-adevar modalitatea de achiziție menționată (o singură ofertă), sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

O astfel de excepție este linia bugetară 3.7.1, unde consultanța poate fi împărțită în două contracte, în etape diferite (ani) diferiți. În cazul în care valoarea totală depășește suma de 30 mii euro, procedura de adjudecare se poate realiza prin încredințare directă pentru primul contract cu valoare de până la 15.000 de euro, iar pentru contractul al doilea, în cazul în care valoarea depășește 15.000 de euro, să se facă prin selecție de oferte.

Beneficiarul a cărei investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii Contractului de finanțare.

Atenție! Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiecte fără construcții-montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj care necesită autorizație de construcție conform prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate numai după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Atenție! La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu Finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar nerambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între acționarii/asociații beneficiarului privat și ofertanții acestuia, între membrii comisiile de evaluare și ofertanți :

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- d. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/ 2011);
- e. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- f. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de Finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- a. Nediscriminarea;
- b. Tratatamentul egal;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- c. Recunoașterea reciprocă;
- d. Transparența;
- e. Proportionalitatea;
- f. Eficiența utilizării fondurilor;
- g. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4. PLATA

Beneficiarul va depune odată cu semnarea Contractului de Finanțare și un Grafic de eșalonarea anuală a plăților, acesta având obligația respectării graficului depus respectiv depunerea dosarelor cerere de plată de valoarea asumată pentru fiecare an calendaristic. Această eșalonare trebuie respectată în vederea îndeplinirii indicatorilor de realizare aferenți intervenției. Nerespectarea Graficului de eșalonare anuală a plăților conduce la aplicarea unei penalități care va fi calculată și aplicată conform Instrucțiunilor de Plată anexa la Contractul de Finanțare.

Pentru toate investițiile se vor prezenta la **prima cerere de plată** următoarele documente care atestă faptul că investiția propusă respectă legislația în vigoare, aplicabilă proiectului:

1. Document emis de DSP județeană pentru investiția propusă, dacă este cazul;
2. Document emis de DSVSA județeană pentru investiția propusă (**dacă nu a fost depus în etapa de evaluare din care să rezulte îndeplinirea elementelor de biosecuritate**);
3. Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu pentru investiția propusă.

ATENȚIE!

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achiziții majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vânzare cumpărare în cazul achiziției majoritare prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună **AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE** pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** care **nu** necesită autorizație de construcție conform prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea în construcții, beneficiarul este obligat să depună cererea eligibilă pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de maximum 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție cuprinde **construcții montaj**, care necesită autorizație de construcție conform prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea în construcții **și al proiectelor ce prevăd plantarea de specii perene agricole** este obligat să depună cererea eligibilă pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de maximum 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea cererii pentru prima tranșă de plată poate fi prelungit cu maximum 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării execuției investiției .

Dosarul cererii de plată se depune online de beneficiar la AFIR și trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată.

4.CAPITOLUL 4 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1. DOCUMENTE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bificate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE INTERVENȚIEI DR 12, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

1. a) STUDIUL DE FEZABILITATE (SF) conform HG 907/2016 cu modificările și completările ulterioare **(se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj)**

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile.
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului
- **se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică și capitolul 5 – Alte cheltuieli**, prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator.
- pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experți, ore/expert, costuri/ oră), care vor fi corelate cu ofertele conforme.
- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

raportează la mp de construcție.

1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

1.d) ANEXA C format PDF inteligent - pentru solicitanții cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F.

1.e) ANEXA B format PDF inteligent - pentru solicitanții persoane juridice.

Utilizarea documentului PDF inteligent, ca anexă la Cererea de Finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate, obligatoriu **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcției existente și/sau **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

2. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU:

a) TERENUL AGRICOL:

Copie după documentul autentificat la notar care atestă dreptul de proprietate (a1) asupra terenului și/sau tabel centralizator **(a2)** emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele pe care va fi realizată investiția luate în arendă, pe categorii de folosință, perioada de arendare și/sau contractul de concesiune, cu o valabilitate de minimum 8 ani, începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces).

(a3) copie după Hotărârea Guvernului sau a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin care se constituie dreptul de administrare, pentru entitățile publice care au teren în administrare.

(a4) Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectare

(a5) Documente pentru terenul ce constituie vatra stupinei – acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ închiriere/ comodat valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol;

b) IMOBILUL (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatarea tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- Actul de proprietate contract de concesiune sau alt document încheiat la notar care să certifice dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 8 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare în cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu investiții de modernizare/extindere și a terenurilor pe care se vor realiza investiții ce presupun lucrări de construcții montaj, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție!

Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/ desființare:

- dreptul real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, contract de aport în natură la capital al asociaților prin care se aduce la îndeplinire proprietatea asupra terenurilor, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public;

- drept de creanță, definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată cu modificările și completările ulterioare pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de arendă/ comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept. În cazul în care una din părți este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosință.

c.1) Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secțiunea dedicată. Dacă în

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

Cartea Funciară există notat sechestrul asigurator sau un sechestrul judiciar, AFIR va solicita informații suplimentare cu privire la menținerea sau ridicarea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate al proiectului

c.2) Acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Atenție! Se va depune în situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit).

d) Document pentru efectivul de animale deținut în proprietate:

d1) Extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/ DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din Studiul de Fezabilitate, Cererea de Finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA.

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **Adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii cererii de finanțare, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

3. Pentru unitățile care se modernizează

3.1 AUTORIZAȚIE SANITAR-VETERINARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.

3.2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu

Atenție! Data de emitere a Notelor de Constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea momentului contractării.

3.3 AUTORIZAȚIE ANZ (pentru stupinele de elită și stupinele de multiplicare)

4. ÎN CAZUL PROIECTELOR CARE INCLUD INVESTIȚII PRIVIND IRIGAȚIILE:

4.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUTIEI în cazul investițiilor noi

Sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODARIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

4.2 Aviz emis de ANIF (dacă este cazul).

4.3 Document emis de OUAI privind acordul de branșare (dacă este cazul).

4.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul).

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

5. AUTORIZAȚIA PENTRU PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

Atenție! Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate este eliberată de Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor (ITCSMS), pentru soiurile care se regăsesc în Catalogul soiurilor românești (ISTIS).

6. Proiect tehnic de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă în conformitate cu legislația națională

Proiectul se va depune inclusiv pentru proiectele care prevăd reconversia plantațiilor pomicole!

Pentru proiectele care vizează înființare de pepiniere pomicole și cultura de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

7. AUTORIZAȚIA DE PLANTARE (la depunerea cererii de finanțare)

Pentru plantațiile de pomi cu suprafața mai mare de 2 ha și pentru plantațiile de arbuști fructiferi cu suprafața mai mare de 0,5 ha autorizația de plantare se eliberează în baza unui proiect de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Solicitanții care detin o plantație pomicolă înființată de mai mult de 3 ani la momentul solicitării sprijinului, dar care nu a intrat pe rod, vor prezenta și **autorizația de plantare** pentru plantația deținută deja.

8. AUTORIZAȚIA DE DEFRIȘARE (la depunerea cererii de finanțare)

Defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial aparținând persoanelor fizice sau juridice se face numai în baza autorizației de defrișare eliberate de direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și, respectiv, a municipiului București, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

9. Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează că tânărul fermier (acționar majoritar 50%+1) să reprezinte societatea în relația cu AFIR și să exercită un control efectiv pe termen lung (pentru cel puțin 10 ani în cazul exploatațiilor pomicole sau de struguri de masă, 8 ani în cazul celorlalte exploatații) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

10. Document care dovedește că solicitantul deține competențe pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/mixt), îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

10.1. b) Document care dovedește evaluarea în cadrul unui centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale de minimum Nivel I de calificare, dobândite ca urmare a experienței profesionale (selecție);

sau

10.3 Certificat de calificare profesională care atestă urmarea unui curs de calificare de cel puțin Nivel I de calificare profesională în domeniul proiectului, realizat de furnizori de formare profesională autorizați, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului (selecție);

sau

10.4 Studii medii/superioare (selecție):

o diplomă de absolvire studii superioare

sau

o diplomă/certificat de absolvire studii postliceale sau liceale

Competențele minime în raport cu proiectul pentru îndeplinirea criteriului minim de eligibilitate pot fi:

10.1. a) Competențe dobândite prin participarea la programe de inițiere care presupun un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională (Nivelul I de calificare presupune 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, și 180 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016).

Competențele vor fi dovedite prin prezentarea certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a programului de formare organizat de un furnizor de formare profesională autorizat; **se acceptă și certificatele de calificare eliberate de ANCA / DAJ** (eligibilitate)

sau

10.2. Documente doveditoare emise de angajator/ angajatori, din care să reiasă că tânărul fermier a ocupat un post în raport cu proiectul într-o exploatație cu profil agricol, pe o perioadă de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani (**experiența practică de 12 luni** poate fi și cumulativă, desfășurată în cadrul mai multor exploatații cu profil agricol), astfel încât să certifice experiența practică în activitatea agricolă (pentru solicitanții care dețin experiență practică în activitatea agricolă desfășurată pe teritoriul României și figurează în REVISAL) (eligibilitate).

Documentele doveditoare privind deținerea de competențe minime în raport cu proiectul pentru îndeplinirea criteriului de eligibilitate sunt obligatorii a fi depuse la cererea de finanțare.

În cazul în care, la depunerea Cererii de finanțare nu este emis documentul de absolvire a cursului, va fi acceptată adeverința de absolvire a cursului **sub condiția prezentării certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora în original în etapa de contractare.**

sau

În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimii 2 ani până la depunerea Cererii de finanțare, cursurile unei instituții de învățământ și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare.

I. În cazul solicitanților care nu au studii medii/superioare, aceștia prezintă diploma/documentul doveditor (inclusiv adeverință de absolvire și/sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională atestate ANC care cuprind această informație) de absolvire a minim 8 clase.

II. Pentru demonstrarea criteriului de selecție privind formarea profesională care conferă un nivel de calificare superior nivelului minim obligatoriu solicitat, se va prezenta actul doveditor (certificat de calificare) eliberat de un furnizor de formare profesională autorizat recunoscut conform legislației specifice, prin care se certifică competențele profesionale, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului (inclusiv certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA, DAJ).

11. Documente solicitate pentru calitatea membru al unei forme asociative cu rol economic Cooperativă agricolă conform legii nr. 566/2004/ Societate Cooperativă conform legii nr. 1/2005, grup sau organizație de producători.

Document emis de către **cooperativa agricolă/societatea cooperativă/grupul de producători/organizația de producători** din care să reiasă că solicitantul este membru cooperat al unei societăți cooperative înființate conform Legii 1/2005, sau membru cooperat acționar al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004, sau membru al grupului sau al organizației de producători pentru îndeplinirea CS 2.1;

În cazul în care solicitantul este membru cooperat asociat al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004 – pentru îndeplinirea CS 2.2.

12. Document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.

13. DECLARAȚIA EXPERTULUI CONTABIL

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

14. Documente contabile pentru proiectele care dețin plantații care nu au intrat pe rod (Proces-Verbal pentru recepția plantației, documente pentru înregistrarea plantației în contabilitate, e.t.c.)

15. Fișa de înregistrare ca producător și/sau procesator în agricultură ecologică, eliberată de DAJ; însoțită de contractul încheiat cu un ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (în cazul modernizării exploatațiilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic, dar și în cazul celor care își extind profilul prin efectuarea de noi investiții).

15.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice emis de un organism de inspecție și certificare, *conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice* cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică **(pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent).**

În cazul produselor procesate contractul încheiat cu organismul de certificare se va prezenta la ultima plată.

16. Polița de asigurare a culturilor/ clădirilor, însoțită de dovada achitării integrale a acesteia de către solicitant

17. Documentul privind conformitatea proiectului cu obiectivele Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă pentru Delta Dunării emis de Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară Delta Dunării - ITI Delta Dunării (pentru solicitanții din arealul vizat de Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării SIDD);

18. Copia certificatului de căsătorie, în cazul solicitanților căsătoriți;

19. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (se vor specifica după caz) pe care solicitantul le poate prezenta pentru a susține datele și informațiile prezentate în proiect.

Atenție!

Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatația agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, ANAF, ANCP, etc).

La ultima plată, se va solicita beneficiarilor Documentul emis de DAJ pentru verificarea conformității legate de facilitățile (platforme) de gestionare a gunoierului de grajd/dejecțiilor de origine animală (valabil doar pentru exploatațiile zootehnice de sub 100 UVM) cu cerințele Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole care va reprezenta Anexa 10 – Lista pentru verificarea conformității

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

platformelor individuale de depozitare a gunoiului de grajd, asumată și completată de DAJ (în cazul exploatațiilor zootehnice).

4.2. DOCUMENTELE NECESARE CONTRACTARII FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

Atenție!

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1.Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de Finanțare și nici documentele originale emise de către solicitant, care au fost convertite în PDF și semnate electronic la depunerea proiectului. În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de Finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie, care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de Finanțare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de Finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc.15.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada co-finanțării private se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3. Doc.15.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acestora și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).

4. Doc.16.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitantii își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5.Doc.16.2 Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Doc. 17 Graficul de eşalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

Atenție! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de esalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc.18 Proiectul tehnic, dacă este cazul.

8.Doc. 19 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

4.3. LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.RO

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteaază AFIR în vederea obținerii finanțării);

Ghidul solicitantului-Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

-
- ✚ **Contractul de finanțare** – Anexa 2 (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile).

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- ✚ **Cererea de plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- ✚ **Cererea de plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- ✚ **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- ✚ **DECLARAȚIA PE PROPRIA RĂSPUNDERE A BENEFICIARULUI** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 12);

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.ro, puteți consulta și descărca:

- ✚ **Fișa intervenției** (Investiții prin FEADR – DR 12);
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 12) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.4. REGULI PRIVIND TRANSPARENTA SI PUBLICAREA INFORMATIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI

Potrivit prevederilor art. 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116, pe site-ul web al AFIR se publica informațiile referitoare la beneficiarii FEADR, astfel:

AFIR publică pe site-ul de internet lista operațiunilor selectate pentru sprijin din FEADR și actualizează lista respectivă cel puțin la fiecare patru luni. Fiecare operațiune are un cod unic. Lista conține următoarele date:

- a) în cazul persoanelor juridice, denumirea beneficiarului și, în cazul unei achiziții publice, denumirea contractantului;
- b) în cazul în care beneficiarul este o persoană fizică, prenumele și numele;
- c) denumirea operațiunii;
- d) scopul operațiunii și realizările preconizate sau efective ale acesteia;
- e) data de începere a operațiunii;
- f) data preconizată sau efectivă de încheiere a operațiunii;
- g) costul total al operațiunii;
- h) fondul vizat;
- i) obiectivul specific vizat;
- j) rata de cofinanțare a Uniunii;
- k) indicatorul de localizare sau datele de geolocalizare pentru operațiunea și țara în cauză;
- l) pentru operațiuni mobile sau operațiuni care acoperă mai multe locuri, localizarea beneficiarului, atunci când acesta este o persoană juridică, sau nivelul de regiune NUTS 2, atunci când beneficiarul este o persoană fizică;
- m) tipul de intervenție pentru operațiune, în conformitate cu articolul 73 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Datele menționate la litera (b) se șterg după doi ani de la data publicării inițiale pe site-ul de internet.

Datele menționate la lit.a) – m), astfel cum au fost furnizate de către beneficiari, se publică pe site-ul de internet al AFIR, în formate deschise și prelucrabile automat, potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care permit sortarea, căutarea, extragerea, compararea și reutilizarea datelor.

Beneficiarii FEADR au obligația de a furniza informațiile necesare pentru identificarea lor, inclusiv, dacă este cazul, pentru identificarea grupului din care fac parte, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 11 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului. Pe tot parcursul implementării și monitorizării proiectului, AFIR va efectua verificările privind respectarea declarației pe proprie răspundere asumată de către beneficiar.

Informațiile pentru identificarea grupului din care fac parte se furnizează și se publică în conformitate cu art. 44 din Regulamentul (UE) de punere în aplicare 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența. Informațiile referitoare la beneficiari vor fi făcute publice în conformitate cu articolul 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și acestea pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare naționale sau ale Uniunii în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii, potrivit prevederilor art. 99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ajutor/angajamente/contracte/decizii/alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/ arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art.151 din Regulamentul (UE) 2021/2115 sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal si protectia vietii private in sectorul comunicatiilor electronice, cu modificarile si completarile ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European si a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal si protectia vietii private in sectorul comunicatiilor electronice, publicata in Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002.

4.5. DICȚIONAR

- ❖ **Active corporale** - active precum terenuri și clădiri, Instalații, utilaje și echipamente;
- ❖ **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- ❖ **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice cu sau fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă care prevede construcții montaj** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2023-2027a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd lucrări de construcții și instalații care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, precum și servicii prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Agricultura de precizie** - reprezintă utilizarea unui sistem integrat de tehnologii digitale avansate în cadrul exploatației agricole, care includ, dar nu se limitează la senzori, drone, software de analiză a datelor, și sisteme GPS avansate integrate în utilaje sau echipamente agricole. Acest sistem permite colectarea, monitorizarea și interpretarea în timp real a datelor legate de teren, culturi, animale/păsări/albine și gestionarea resurselor agricole, în scopul optimizării producției și sustenabilității.
- ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Cerere de renunțare** la sprijinul acordat prin intervențiile aferente sectorului apicol din Pilonul I al PS 2023-2027,
- ❖ **COMPONENTA SECTOR ZOOTEHNIC – finanțarea unei exploatații agricole (ferme)** care desfășoară activități agricole prin activitatea predominantă de creștere a animalelor (50%+1 din S.O.) la care se poate adăuga și utilizarea suprafețelor agricole și/sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României, iar investițiile propuse prin proiect vizează sectorul zootehnic;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
- ❖ **Contract de Finanțare** - documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervențiilor cuprinse în PS 2023-2027;
- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

-
- prin credit bancar sau nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit;
- ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României, acordată sub formă de grant;
 - ❖ **Condiționare** - activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;
 - ❖ **Condiționare sector zootehnic (abatorizare)** - depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare; în accepțiunea prezentului ghid, condiționare în acest sector se consideră a fi și activitatea de sacrificare, tranșare și obținere a carcaselor, semicarcaselor, sferturilor de carcasă și păstrarea în regim termic specific pentru asigurarea conservării produselor agricole;
 - ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
 - ❖ **DAJ** – Direcție Agricolă Județeană
 - ❖ **Derulare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
 - ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică;
 - ❖ **DSS** – Decision Support Systems (Sisteme de Susținere a Deciziei) - Platforme informatice care analizează date agricole (sol, producție, climă, starea culturilor) și oferă recomandări pentru decizii optime în fermă;
 - ❖ **Economia Circulară** - model de producție și consum axat pe reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduselor prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei. Conceptul se bazează pe eliminarea treptată a deșeurilor nerecuperabile și reducerea poluării, păstrarea produselor și materialelor la cea mai înaltă valoare de utilizare cât mai mult posibil, regenerarea sistemelor naturale, biodiversitate și ecosisteme;

- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Execuția contractului** - constă în implementarea proiectului, la care se adaugă termenul pentru efectuarea tranșei finale de plată;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă) MIXTĂ** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă) VEGETALĂ** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă) ZOOTEHNICĂ** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin creșterea animalelor. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Echivalentul subvenție brută (ESB)** - reprezintă valoarea calculată a sprijinului aferentă creditului de co-finanțare PS 2023-2027.
- ❖ **Fișa intervenției** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Ferma de dimensiune medie (mijlocie)** - exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 SO (valoarea producției standard);

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a DR - 12 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- ❖ **Forma de desfășurare a activității economice** – întreprinderea (PFA/II/IF/SRL) prin care solicitantul și-a înscris exploatarea agricolă în APIA;
- ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
- ❖ **FMIS** - Farm Management Information System (Sistem informatic de management al fermei);
- ❖ **GPS** – Global Positioning System (Sistem Global de Poziționare) - Tehnologie de localizare prin satelit utilizată în agricultură pentru ghidarea automată a utilajelor, cartografiere și aplicare variabilă.;
- ❖ **GES** – Greenhouse Gas Emissions (Emisii de Gaze cu Efect de Seră) - Cantitatea de gaze (CO₂, metan, oxid de azot) care contribuie la încălzirea globală, urmărite și reduse prin tehnologiile agricole moderne.;
- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente nefuncționale/ dezafectate.
- ❖ **Investiție principală** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare reprezintă peste 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- ❖ **Investiție secundară** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare reprezintă (singulară sau compusă din mai multe componente secundare) mai puțin de 50% din valoarea eligibilă totală a proiectului;
- ❖ **Implementare Proiect** – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- ❖ **ICDP Mărăcineni** - Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești – Mărăcineni;
- ❖ **ISTIS** – Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor;
- ❖ **IoT** – Internet of Things (Internetul Lucrurilor) - Rețea de dispozitive interconectate (senzori, utilaje, sisteme) care colectează și transmit date în timp real pentru monitorizare și automatizare;
- ❖ **Îngrășământ organic** – îngrășământ obținut din diferite produse naturale de origine organică printr-o pregătire simplă sau prin compostare;
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor existente aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatarea tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;
- ❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile** de orice tip în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi coduri CAEN în raport cu proiectul (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceluiași/acelorași cod/uri CAEN;
 - ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
 - ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
 - ❖ **PS/PNS** – Planul Național Strategic PAC 2023-2027;
 - ❖ **PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală (2007-2013/2014-2022);
 - ❖ **PAC** – Politica Agricolă Comună
 - ❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PS) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;
 - ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este o politică comună pentru toate țările din UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE, reprezentând un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi care vizează să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile, să îi protejeze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent, să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale, să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său, să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate;
 - ❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole** - conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare. În situația distinctă a prelucrării cărnii, procesarea se consideră a fi o activitate ulterioară tranșării și obținerii carcaselor, semicarcaselor, sferiturilor de carcasă.
 - ❖ **Producția agricolă primară** - conform Regulamentului (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în Anexa I la Tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;
Pot fi asimilate investițiilor aferente producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/reconversie plantații pomicole, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

exploatare, împrejurare plantații pomicole, echipamente de irigații la nivelul exploatații agricole, depozitare produse agricole primare, condiționare, producerea de energie regenerabilă la nivelul fermei pentru consum propriu, prin urmare toate operațiunile care nu pot fi încadrate în/ rezultate din activitățile de procesare sau comercializare produse agricole;

- ❖ **Proiect** - reprezintă un set de activități propuse/ întreprinse de un solicitant în vederea accesării de fonduri europene nerambursabile din FEADR prin PS 2023-2027;
- ❖ **Proiect eligibil** - reprezintă proiectul care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa tehnică a intervenției/schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate și detaliate în manualele de proceduri și în Ghidul solicitantului;
- ❖ **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei intervenții /componente (alocare distinctă).
- ❖ **Proiect finalizat** - reprezintă proiectul ale cărui activități au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral, iar ultima plată a fost efectuată către beneficiar de către agenția de plată;
- ❖ **Proiectele complexe** – includ lucrări de construcții montaj, achiziții simple, achiziții complexe iar valoarea achizițiilor simple de utilaje și echipamente agricole nu depășește jumătate din valoarea eligibilă a proiectului;
- ❖ **PS** – Planul Strategic este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală pentru perioada 2023-2027 și care respectă liniile directe strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- ❖ **Ramură agricolă vizată în proiect (vegetal/ zootehnic/ mixt)** – studiile/pregătirea profesională/ experiența profesională care vizează sectorul agricol/ veterinar/ economie agrară, inclusiv științele ingineresti în raport cu proiectul (ex. inginerie mecanică), științe economice agroalimentare, de mediu sau de management/dezvoltare rurală etc., care demonstrează legătura cu activitatea/activitățile propuse prin proiect, precum și **experiența practică în activitate agricolă** de cel puțin 12 luni acumulată în ultimii 10 ani în cadrul unei exploatații agricole. Documentele prin care se atestă deținerea competențelor profesionale se face în baza documentelor depuse de solicitant (ex. diplomă, certificat, suplimentul la diplomă, foaia matricolă, suplimentul descriptiv al certificatului etc.). Cel puțin 3 discipline/competențe/materii etc. din documentul prezentat se va referi la activitatea/ activitățile propuse prin proiect.
- ❖ **Reconversia pomicolă** – defrișarea unei plantații pomicole în condițiile legii și replantarea aceleiași specii și/sau a altor specii pomicole pe suprafața defrișată.
- ❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;
- ❖ **RICA** - Rețeaua de Informații Contabile Agricole;
- ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Ghidul solicitantului - Intervenția DR-12 „Investiții pentru consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri și a fermierilor recent instalați”

- ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **VRA** – Variable Rate Application (Aplicare cu Rată Variabilă) - Tehnologie de agricultură de precizie care permite utilajelor să aplice îngrășăminte, apă sau tratamente în cantități diferite în funcție de nevoile fiecărei zone ale terenului.

- ❖ **„Zona montană”** este reprezentată de totalitatea UAT marcate cu abrevierea ANC ZM din cadrul Anexei 3 la Ghidul solicitantului numită *„Lista zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice”*. Încadrarea Cererii de finanțare în zona montană a PS 2023-2027 se va face în conformitate cu detalierea prezentată în capitolul I, sub-capitolul 1.1 al prezentului ghid.
- ❖ **„/”** – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră).

4.6. AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de Finanțare a Intervențiilor din cadrul PS PAC 2023-2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru Finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 17:00, iar vineri între orele 08:30-14:30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS 2023-2027, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PS 2023-2027.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PS 2023-2027, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Dacă doriți informații suplimentare puteți să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita Finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.info

www.afir.ro

www.facebook.com/afir.info

twitter: @AFIR_Romania

031 – 860.27.47

* * *